



JURIDISKA FAKULTETEN
vid Lunds universitet

Josefin Rosenhall

Ett neutralt bolagsskattesystem

Konsekvenserna för fastighetsmarknaden och banksektorn

LAGM01 Examensarbete

Examensarbete på juristprogrammet
30 högskolepoäng

Handledare: Christina Moëll

HT2014

Innehållsförteckning

Förord	4
Summary.....	5
Sammanfattning.....	7
Förkortningar	9
1. Inledning.....	10
1.1 Bakgrund	10
1.2 Syfte.....	11
1.3 Frågeställningar och avgränsningar.....	11
1.4 Metod.....	14
1.5 Forskningsläge och material.....	14
1.6 Disposition.....	15
2. Rän­teavdrag enligt svensk rätt.....	16
2.1 Skatteplanering med räntekostnader.....	16
2.2 Rän­teavdragsbegränsningsreglerna	16
2.2.1 Problematik med nuvarande reglering.....	18
2.2.2 Neutralitetsprincipen	19
2.3 Praxis	19
2.3.1 2009 års rän­teavdragsbegränsningsregler.....	19
2.3.1.1 Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden.....	19
2.3.2 2013 års rän­teavdragsbegränsningsregler.....	21
2.3.2.1 EU-domstolens avgörande i SIAT-målet	21
2.3.2.2 Skatterättsnämndens avgörande	22
2.4 Sammanfattande kommentarer	22
3. Företagsskatteskommitténs betänkande.....	23
3.1 Huvudförslaget	23
3.1.1 Inget avdrag för negativt finansnetto.....	23
3.1.2 Finansieringsavdraget.....	24
3.1.2.1 Schablonintäkt för finansiell sektor.....	25
3.1.3 Koncernstrukturen	25
3.1.4 Begränsad avdragsrätt för tidigare års underskott.....	25

3.1.4.1 Retroaktiv lagstiftning	26
3.1.5 Övergångsregler	26
3.1.6 Konsekvenser	27
3.2 Alternativförslaget	28
3.3 Konsekvenser av regeringsskiftet	29
3.4 Utlåtanden från remissinstanser	29
3.5 Sammanfattande kommentarer	31
4. Påverkan inom olika branscher	32
4.1 Fastighetsmarknaden	32
4.1.1 Förhållande till avkastningskravet	34
4.2 Banksektorn	35
4.3 Utlåtanden från fastighetssektorn	36
4.4 Sammanfattande kommentarer	38
5. Komparativt perspektiv	39
5.1 Det tyska bolagsskattesystemet	39
5.1.1 Regler kring ränteavdragsbegränsning	40
5.2 Europeiskt perspektiv på en bolagsskattesänkning	41
5.3 Sammanfattande kommentarer	41
6. Alternativa lösningar	42
6.1 Förbättra nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler	42
6.2 Huvudförslaget med vissa lättnadsregler	45
6.3 Schablonavdrag enligt den tyska modellen	47
7. Analys	49
7.1 Olikbehandling av lånat och eget kapital	49
7.2 Konsekvenser för lånefinansierade bolag	50
7.3 Ändrade förutsättningar för vissa branscher	53
7.4 Förslagets genomslagskraft i praktiken	54
7.5 Finansieringsavdraget från ett europeiskt perspektiv	56
8. Slutsats	58
Käll- och litteraturförteckning	60
Rättsfallsförteckning	64

Förord

Efter snart fem års studier är det tid för mig att lämna Lund. Det har varit en lärorik och utvecklande period med många nya bekantskaper. Jag vill rikta ett stort tack till den Juridiska fakulteten samt till de som undervisat och delat med sig av värdefull kunskap. Deras engagemang har ständigt ökat mitt intresse för juridiken och gett mig en stabil grund inför det kommande arbetslivet. Ett personligt tack vill jag rikta till min handledare Christina Moëll, hennes råd och vägledning har varit av stor betydelse under hela skrivtiden. Vidare vill jag tacka Janne Walles och Håkan Hallström för synpunkter kring arbetets innehåll.

Med vänlig hälsning

Josefin Rosenhall

Lund 2014

Summary

Tax planning through interest deduction has created inequality on the market where companies with high interest cost have been able to reduce the taxable income through interest deduction. The lack of a clear regulation resulted in a memorandum from the Swedish Tax Authority presented in 2008 with the suggestion of a certain regulation with limitations regarding the possibility of interest deduction motivated by tax purposes. The current Swedish regulation regarding limitation of the interest deduction entered into force in 2009 and was adjusted in 2013. The purpose of the regulation is partly fulfilled where transactions motivated by tax planning purposes do not permit interest deduction. Hence there is still a chance for inequality in the market where debt financed companies have a lower tax cost because of the interest deduction and are privileged compared to companies financed by equity.

The legislator tries to achieve neutrality in the tax system and the current asymmetry between debt and equity tends to influence the financial decisions of the companies. The current regulation favour companies with high debts while companies with reduced debt and high financial strength in reality get a higher tax cost. In order to achieve a neutral tax system the government has appointed a committee which recently presented two suggestions to remove the current asymmetric: *the main suggestion* and *the alternative suggestion*. The purpose of this essay is to give an account of the suggestions with focus on the main suggestion and analyse the adequacy of a new neutral tax system. The essay has been accomplished through a legal method in order to present the rule of law with a *de lege ferenda* perspective to clarify the potential consequences if the suggestion becomes reality.

The main suggestion is probably the foundation of a potential new framework and the suggestion mainly considered in this essay. According to the suggestion interest deduction should no longer be possible for companies with negative net interest income. Furthermore a finance deduction should be implemented which allows a deduction of the taxable income with 25 %, similar to an indirect tax deduction of 5,5 % comparable to a tax rate of 16,5 %. The current Swedish regulation regarding limitation of the interest deduction can be replaced and tax planning through interest deduction is no longer possible at the same time as the inequity caused by the asymmetry between debt and equity is reduced.

The alternative suggestion implies in accordance with the main suggestion that financial costs equal to financial incomes are deductible, besides that deduction is allowed with 20 % of the company's business result. At the same time a tax reduction of 3,5 % is implemented comparable to a tax rate of 18,5 % instead of the finance deduction presented in the main suggestion. The alternative suggestion does not imply an interest deduction prohibition and the current Swedish regulation regarding limitation in the interest deduction has to be kept.

The main suggestion has advantages compared to the current regulation after a theoretical view of the material. At the same time there are uncertainties and it is not clear how the proposed tax reform is actually going to affect the market in reality. It is a fundamental principle in today's tax system that interest costs are deductible and many industries have built up their business under the current conditions. For example is debt financing usually necessary for companies within the real estate industry. Certain investments including new production of real estate are probably impossible to finance if the capital cost increases through a higher tax cost and the required rate of return can not be met.

There can be negative consequences from a community perspective where certain companies are forced into bankruptcy if the new production of real estate decreases at the same time as the request of new real estate from the public increases. The committee has motivated the suggestion on neutral grounds and the current regulation creates inequality from a competition point of view. The incentives have been clarified, at the same time the adequacy of the changed conditions under a limited period of time can be put into question. It is therefore possible to argue for an alternative model where certain exceptions can be motivated under certain conditions.

In order to determine the expediency of the main suggestion in relation to the current regulation regarding limitation of the interest deduction, a comparative perspective is motivated. Tax planning through interest deduction is not a Swedish phenomenon and has been an issue in countries whose regulation allows interest deduction. A comparative research has therefore been presented with focus on the German regulation in order to determine how they have handled the situation. Even if the fiscal policy is a national interest, many European countries have had an issue with tax planning where profits have been moved to low tax jurisdictions in order to avoid taxation. It could therefore be relevant with an international model to handle the situation with tax planning through interest deduction.

Sammanfattning

Skatteplanering genom så kallade räntesnurror har skapat snedvridningar inom bolagssektorn där företag med stora räntekostnader har kunnat minska den beskattningsbara vinsten genom avdrag. Avsaknaden av en tydlig reglering medförde att Skatteverket lade fram en promemoria år 2008 med förslag om en särskild reglering med begränsning av ränteavdrag som främst motiverades av skatteskal. Ränteavdragsbegränsningsreglerna blev ett faktum och trädde i kraft år 2009 samt reviderades år 2013. Syftet med reglerna kan till viss del anses uppfyllt genom att rent skattemotiverade upplägg inte längre ger rätt till avdrag. Det finns emellertid fortfarande risk för snedvridningar inom bolagssektorn till följd av att lånefinansierade företag får en lägre skattekostnad genom avdragsgilla räntekostnader och gynnas framför företag som väljer att finansiera med eget kapital.

Lagstiftaren strävar efter neutralitet i skattesystemet och den asymmetri som finns mellan lånat och eget kapital riskerar att påverka företagens ekonomiska val. Den nuvarande regleringen gynnar företag med höga skulder medan lågbelånade företag med hög soliditet i realiteten får en högre skattekostnad. För att skapa ett neutralt bolagsskattesystem har regeringen tillsatt en Företagsskatteskommitté som nyligen presenterat två förslag till lösning av rådande asymmetri: *huvudförslaget* och *alternativförslaget*. Syftet med denna studie är främst att redogöra för förslagen med fokus på huvudförslaget samt analysera lämpligheten av ett sådant nytt neutralt bolagsskattesystem. Studien har genomförts enligt en rättsdogmatisk metod för att utreda gällande rätt med ett de lege ferenda perspektiv för att utreda konsekvenserna av att förslaget blir verklighet.

Huvudförslaget är troligtvis det som kommer att ligga till grund för eventuell lagstiftning och därför det som till övervägande del kommer att behandlas i detta arbete. Enligt förslaget ska ränteavdrag helt slopas för företag med ett negativt finansnetto. Vidare ska ett finansieringsavdrag införas som tillåter ett avdrag på 25 % av det skattemässiga resultatet, vilket medför en indirekt skattesänkning med 5,5 % motsvarande en skattesats på 16,5 %. Nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler kan således slopas och skatteplanering med ränteavdrag är inte längre möjlig. Samtidigt försvinner snedvridningen som asymmetrin mellan lånat och eget kapital ger upphov till.

Alternativförslaget innebär i likhet med huvudförslaget att finansiella kostnader som motsvaras av finansiella intäkter är avdragsgilla, därutöver får även ett avdrag göras med högst 20 % av företagets rörelseresultat. Samtidigt införs en bolagsskattesänkning med 3,5 % motsvarande en skattesats på 18,5 % istället för ett finansieringsavdrag. Alternativförslaget medför således inget fullständigt ränteavdragsförbud och ränteavdragsbegränsningsregler behöver finnas kvar.

Huvudförslaget har fördelar jämfört med nuvarande reglering vid en teoretisk genomgång av underlaget. Samtidigt finns det oklarheter och det är inte säkert hur den föreslagna skattereformen kommer att påverka bolagssektorn i realiteten. Att räntekostnader är avdragsgilla utgör en grundläggande princip i dagens skattesystem och flera branscher har byggt upp sin verksamhet under förutsättning att rådande reglering ska gälla. Exempelvis blir lånefinansiering ofta nödvändigt för företag inom fastighetsbranschen. Vissa investeringar som nyproduktion av fastigheter kommer troligtvis inte att genomföras när kapitalkostnaden ökar genom skattehöjningen och avkastningskravet kan inte längre uppfyllas.

Ur ett samhällsperspektiv kan det medföra negativa konsekvenser där vissa företag försätts i konkurs om bostadsproduktionen minskar samtidigt som behovet av nya bostäder ökar. Företagsskattekommittén motiverar förslaget av neutralitetsskäl och av att den nuvarande regleringen leder till en snedvridning ur konkurrenshänseende. Motiven har klargjorts, samtidigt kan lämpligheten ifrågasättas då förutsättningarna förändras under en kort övergångsperiod och medför oönskade samhälleliga effekter. En alternativ modell kan därför vara motiverad med lättnadsregler som beviljar avdrag under vissa förutsättningar.

För att avgöra huvudförslagets lämplighet i förhållande till ränteavdragsbegränsningsreglerna är ett komparativt inlägg motiverat. Skatteplanering med så kallade räntesnurror är inget renodlat svenskt fenomen och har varit ett problem i länder vars lagstiftning tillåter avdrag för räntor. En komparativ studie har därför gjorts med fokus på den tyska regleringen för att undersöka hur den har hanterat problematiken. Även om skattepolitiken är en nationell angelägenhet, har flera europeiska länder haft problem med att vinster flyttats till lågskattejurisdiktioner för att undvika beskattning, och en internationell modell för att hantera räntesnurror kan bli aktuell.

Förkortningar

EBIT	Earnings before interest and taxes
EBITDA	Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization
EKMR	Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna
EUD	Europeiska Unionens Domstol
FAR	Föreningen auktoriserade revisorer
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen
IL	Inkomstskattelag (1999:1229)
Prop.	Proposition
RF	Regeringsformen (1974:152)
RR	Regeringsrätten
SABO	Sveriges allmännyttiga bostadsförening
SACO	Sveriges akademikers centralorganisation
STIBOR	Stockholm Interbank Offered Rate

1 Inledning

1.1 Bakgrund

För ett antal år sedan uppmärksammade Skatteverket att stora vinster kunde göras inom koncerner genom skatteplanering med så kallade räntesnurror. Genom koncerninterna lån kunde vinstmedel flyttas ut från landet till länder med låg beskattning, samtidigt som en stor avdragsgill räntekostnad uppstod i Sverige vilket minskade den beskattningsbara vinsten. Den rådande situationen gav upphov till såväl en urholkning av bolagsskatten som en snedvridning ur konkurrenshänseende. Lagstiftaren införde därför ränteavdragsbegränsningsreglerna för att förhindra skatteplanering med koncerninterna lån. Reglerna har blivit kritiserade för sin otydlighet vilken kan skapa rättsosäkerhet. Huruvida de överensstämmer med EU-rätten är oklart och en justering av regelverket önskvärd. Förutom rättssäkerhetsaspekten diskriminerar regelsystemet lånat kapital framför eget kapital och i princip är det företagsekonomiskt mer fördelaktigt att bedriva en verksamhet med stora skulder framför stora vinster. Skulderna minskar det skattemässiga resultatet samtidigt som vinsten beskattas i sin helhet.

Den rådande situationen med en vag lagstiftning och en brist på neutrala skatteregler som snedvrider konkurrensen har kritiserats. Företagsskattekommittén fick därför i uppdrag av regeringen att utarbeta ett förslag för att skapa ett neutralt bolagsskattesystem där asymmetrin mellan lånat och eget kapital elimineras. Kommittén bestod av akademiker och praktiker, dess arbete resulterade i ett betänkande som offentliggjordes i juni 2014. Det föreslås i betänkandet att de nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna ska slopas och ersättas av ett *huvudförslag* bestående av två delar. Den första delen består av ett avdragsförbud för räntekostnader för företag med negativt finansnetto. För att undvika en omklassificering föreslås räntedefinitionen vara vid och omfatta samtliga finansiella kostnader enligt redovisningen. Den andra delen innebär ett finansieringsavdrag som samtliga företag med ett positivt resultat får använda för att minska det skattemässiga resultatet med 25 %.

Det är ännu oklart om den föreslagna skattereformen blir verklighet och yttranden från remissinstanserna kommer att ha betydelse. Trots det är vetskapen om förslaget stor inom flera branscher och det finns en osäkerhet kring konsekvenserna om det skulle resultera i en lagändring. Rådande asymmetri har hanterats teoretisk och med stöd av nationalekonomiska

modeller går det att argumentera för att ränteavdragen bör slopas och finansiera ett finansieringsavdrag. Ur ett branschperspektiv är konsekvenserna mer osäkra och för vissa sektorer, vars verksamhet bygger på möjligheten till lånefinansiering, finns risken att företag slås ut från marknaden. Huruvida strävan efter ett neutralt bolagsskattesystem kan motivera att förutsättningarna för bedrivandet av vissa verksamheter helt förändras på en kort tid är inte självklart. Syftet med ränteavdragsbegränsningsreglerna och eventuell ny lagstiftning är att hindra skatteplanering med koncerninterna lån, inte att försätta svenska företag i konkurs.

1.2 Syfte

Genom en systematisk genomgång av nuvarande reglering av ränteavdragsbegränsningar ska eventuella brister definieras och lämpligheten av en ny reglering som presenterats i Företagsskattekommitténs betänkande undersökas. Huruvida den existerande lagstiftningen helt bör slopas till förmån för ett nytt bolagsskattesystem kan diskuteras och konsekvenserna som kan uppstå i praktiken kommer att belysas. Även om betänkandet avser att åtgärda rådande asymmetri mellan lånat och eget kapital är ett helt nytt system kanske inte nödvändigtvis den lämpligaste åtgärden. Alternativen ska utredas och i det fall varken nuvarande eller föreslagen lagstiftning kan anses lämplig, alternativa förslag framföras.

Syftet är således att undersöka nackdelarna med det nuvarande regelsystemet och därefter göra en bedömning av vilka möjligheter som finns till förbättring. Företagsskattekommittén har identifierat brister med ränteavdragsbegränsningsreglerna och gett ett konkret förslag på ett nytt system för en neutral bolagsbeskattning. Huruvida de teoretiska resonemangen kan realiseras och kommitténs syfte därmed förverkligas ska belysas med en diskussion kring förslaget bärning i praktiken. Möjligtvis kan problematiken åtgärdas på pappret, men de verkliga konsekvenserna av en radikal förändring inom skattesystemet måste analyseras innan lagstiftaren agerar.

1.3 Frågeställningar och avgränsningar

- 1) Bör asymmetrin som uppstår mellan lånat och eget kapital åtgärdas genom att ränteavdragsbegränsningsreglerna slopas eller finns det något motiv för olikbehandlingen som gör att nuvarande regler bör revideras istället för att ersättas?

- 2) Vilka blir de övergripande konsekvenserna för lånefinansierade företag i allmänhet och för fastighetsmarknaden och banksektorn i synnerhet om avdragsrätten försvinner för företag med negativt finansnetto?
- 3) Är det rimligt att förutsättningarna helt ändras för lånefinansierade branscher som av sin natur behöver finansiera med lånat kapital?
- 4) Uppfyller det framlagda förslaget syftet att minska den nuvarande asymmetrin inte endast i teorin utan även i praktiken och vilka blir de samhällsekonomiska effekterna?
- 5) Vilka för- respektive nackdelar har finansieringsavdraget för svenskt vidkommande från ett europeiskt perspektiv? Kommer fler företag attraheras av att investera i Sverige?

De nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna kommer att belysas för att tydliggöra problematiken med regleringen och öka förståelsen kring varför Företagsskattekommittén föreslår ett nytt bolagsskattesystem. Reglernas eventuella stridighet med EU-rätten kommer att *nämnas*, det ökar förståelsen kring varför en ny reglering eller en revidering av nuvarande regler är nödvändig. Däremot kommer det inte att *ges* en *fullständig* redogörelse kring de EU-rättsliga aspekterna. Fokus ligger på hur de svenska reglerna *bör* ändras och inte på hur en eventuell lagändring i framtiden kan strida mot EU-rätten, den diskussionen blir relevant först när det är klart att reglerna ska ändras eller ersättas.

Företagsskattekommittén presenterar två förslag till nya skatteregler genom *huvudförslaget* och *alternativförslaget*. Det är huvudförslaget som ligger till grund för studien och alternativförslaget kommer endast att nämnas för att på ett korrekt sätt redogöra för Företagsskattekommitténs genomförda arbete. Avgränsningen kan främst motiveras av att flera inom kommittén ställt sig kritiska till det alternativa förslaget och anser att det inte bör ligga till grund för lagstiftning. Kommittédirektiven angav att två förslag skulle tas fram men det betyder inte att båda förslagen uppfyller syftet att skapa ett neutralt bolagsskattesystem lika effektivt. Huvudförslaget skapar fullständig symmetri mellan lånat och eget kapital och hämmar effektivt skatteplanering med ränteavdrag enligt Företagsskattekommittén. Det är sannolikt huvudförslaget som ligger till grund för framtida lagstiftning och som därför behandlas i arbetet.

Företagsskattekommitténs betänkande lägger stor vikt vid asymmetrin mellan lånat och eget kapital och framställer olika nationalekonomiska modeller för hur problematiken som uppstår med snedvriden konkurrens ska åtgärdas. De nationalekonomiska aspekterna kommer att behandlas till den del det är nödvändigt för att skapa en förståelse för uppsatsens hantering av frågeställningarna, men kommer inte att behandlas i sin helhet med hänsyn till arbetets juridiska karaktär. De olika modeller som ligger till grund för Företagsskattekommitténs presentation av huvudförslaget och alternativförslaget kommer att beskrivas i juridiska termer medan de nationalekonomiska modellerna bakom förslagen inte behandlas djupgående.

De föreslagna ändringarna av bolagsskattesystemet kommer medföra såväl positiva som negativa konsekvenser för flera branscher. För att möjliggöra en kvalitativ analys är en avgränsning motiverad och fokus kommer att vara på den lånefinansierade sektorn. Den kan betraktas som ”förloraren” av de föreslagna reglerna och en negativ påverkan förväntas. Konsekvenserna för fastighetsmarknaden är av särskilt intresse till följd av att finansiering inom denna bransch i princip alltid sker genom lånat kapital och förändringarna kommer därför att bli stora. Hur branschen påverkas skattemässigt är därför intressant men även samhällseffekterna av att det blir svårare för fastighetsbolagen att investera i nya bostäder när skattekostnaden ökar. Banksektorn påverkas indirekt om fastighetsmarknaden väljer andra finansieringsalternativ än lånat kapital. För att lägga till ytterligare ett perspektiv på konsekvenserna av förslaget ska även denna sektor uppmärksammas.

Det finns andra branscher som påverkas negativt av förslaget, däribland ”vård och omsorg” och transport. De kommer dock inte att behandlas för att möjliggöra en djupare analys kring fastighetsmarknaden, vilken är den bransch som förväntas få den största skatteökningen. För företag som redan väljer att finansiera med eget kapital kommer förslaget endast att medföra positiva konsekvenser, eftersom de inte tidigare utnyttjat ränteavdragen och samtidigt får en skattesänkning genom finansieringsavdraget. Det är därför av mindre relevans att diskutera konsekvenserna för dessa företag och fokus kommer att vara på fastighetsmarknaden och banksektorn.

De samhällsekonomiska kostnader som uppstår i samband med ett nytt bolagsskattesystem kan förväntas bli höga och extra arbetsinsatser krävas av olika myndigheter. Även om dessa frågor är relevanta kommer det inte att redogöras för de samhällsekonomiska kostnaderna i stort av att genomföra förslaget och implementera ny lagstiftning. Det är en relevant

infallsvinkel om förslaget blir verklighet, men av underordnad betydelse i denna studie där den väsentliga frågan är om de nuvarande reglerna överhuvudtaget bör ersättas. Fokus finns därför på motiven bakom en lagändring och inte hur den ska implementeras.

1.4 Metod

Arbetet följer en rättsdogmatisk metod där doktrin, förarbeten, lagtext och praxis har studerats. En stor del av materialet utgörs av SOU 2014:40 innehållande betänkandet med förslag på ny reglering. Det finns därför ett de lege ferenda perspektiv för att analysera lämpligheten av att den föreslagna regleringen blir lagstiftning. I arbetet framförs även alternativa förslag till Företagsskattekommitténs. Vidare har doktrin, remissvar och förarbeten använts för att korrekt förstå problematiken kring den nuvarande regleringen och syftet med den föreslagna. Det ska nämnas att tillgången till material varit begränsad till följd av att det rör sig om ett förhållandevis nytt betänkande. Dock har vetenskapliga artiklar, remissvar och uttalanden i doktrin ökat i takt med studiens genomförande.

Det rättsvetenskapliga arbetet har delvis ett komparativt perspektiv där utvalda delar från det tyska skattesystemet har illustrerats för att ge läsaren en inblick i hur problematiken kring skatteplanering med ränteavdrag har hanterats i ett annat europeiskt land. Det ska noteras att den komparativa studien inte har för avsikt att ge en heltäckande bild av det utländska skattesystemet.

1.5 Forskningsläge och material

Det finns forskning kring de nuvarande reglerna om ränteavdragsbegränsning med ett stort utbud av vetenskapliga artiklar som diskuterar eventuell tillämpningsproblematik och förhållandet till EU-rätten. Ulf Tivéus, verksam vid Skeppsbron Skatt, har exempelvis kommenterat både den nuvarande regleringen och lämpligheten av den föreslagna. Det finns praxis från HFD avseende 2009 års ränteavdragsbegränsningsregler vilket kan vara vägledande även vid tillämpning av 2013 års reviderade version av reglerna. Vidare finns ett flertal avgöranden från Skatterättsnämnden kring hur reglerna ska tillämpas. Domar från EUD är av relevans för att avgöra de svenska reglernas förenlighet med EU-rätten. Även om ränteavdragsbegränsningsreglerna aldrig har prövats av EUD kan domar avseende liknande regler hos andra medlemsländer vara av vikt i bedömningen kring hur reglerna bör utformas.

Företagsskattekommitténs betänkande, SOU 2014:40, är grundläggande för arbetets delar angående förslag på ett nytt bolagsskattesystem tillsammans med uttalanden från remissinstanser och doktrin. Ämnets politiska karaktär har vidare medfört att debatten i media varit av vikt och utlåtande från experter inom branscher som berörs av förslaget observerats. De komparativa delarna som behandlar det tyska bolagsskattesystemet bygger främst på information sammansatt av internationella revisionsbyråer verksamma i Tyskland. Det ger en överblick av beskattningssystemet och information om hur ränteavdrag behandlas.

1.6 Disposition

Varje kapitel har en kapitelintroduktion i syfte att öka läsarens kunskap om den kommande textens innehåll. Uppsatsen är uppdelad i åtta tydligt avgränsade kapitel, med ett flertal underrubriker. Inledningsvis redogörs i kapitel 2 för den nuvarande regleringen kring ränteavdragsbegränsningar med en bakgrund kring reglernas uppkomst och eventuell problematik. I det därpå följande kapitel 3 behandlas asymmetrin mellan lånat och eget kapital med en introduktion till Företagsskattekommitténs betänkande med förslag på åtgärd för att skapa ett neutralt bolagsskattesystem. Det allmänna syftet bakom betänkandet kommer att klargöras och reglerna som föreslås ersätta ränteavdragsbegränsningsreglerna belysas. Efterkommande sektion, kapitel 4, fokuserar på de föreslagna reglernas konsekvenser för lånefinansierade branscher med huvudsaklig inriktning på fastighetssektorn. Vidare diskuteras hur banksektorn påverkas såväl direkt som indirekt genom att olika branscher som bankerna interagerar med får sämre förutsättningar till följd av den föreslagna regleringen. Paralleller ska även dras med ett europeiskt perspektiv och det ska undersökas hur Tyskland har hanterat skatteplanering med ränteavdrag. Huruvida de föreslagna reglerna kan attrahera eller repellera investerare till Sverige ska även belysas i kapitel 5. Sammanfattande slutsatser kommer även att framföras efter de olika framställningarna som presenteras i kapitel 2-5. De framlagda modellerna kring bolagsskattesystemet i nuvarande och föreslagna lagstiftning ska därefter beaktas vid presentationen av alternativa modeller för hur den rådande problematiken kan hanteras i kapitel 6. Diskussionen kommer att övergå i en allmän analysdel där frågeställningarna besvaras i kapitel 7. De olika delarna i Företagsskattekommitténs betänkande sammanfogas i en avvägd slutsats som presenteras i kapitel 8.

2 Rän-teavdrag enligt svensk rätt

Det svenska skattesystemet bygger på en grundläggande princip att räntekostnader är avdragsgilla kostnader inom inkomstslaget näringsverksamhet enligt IL 16:1.¹ Principen har varit väletablerad och legat till grund för hur vissa koncerner valt att strukturera sin verksamhet. Genom avdragsrätten var det möjligt att reducera skattekostnaden med räntekostnader i Sverige, samtidigt som ränteintäkten undgick beskattning eller beskattades lågt i en så kallad lågskattejurisdiktion.² De så kallade räntesnurrorna har fångat såväl Skatteverkets som allmänhetens intresse och det har uppdragats att skatteplanering genom rän-teavdrag använts av koncerner för att minska skattekostnaden i Sverige.³ Uppläggen kan kritiserats från såväl ett samhällsekonomiskt perspektiv, till följd av att den svenska bolagsskattebasen riskerar att urholkas, som från ett rent moraliskt.

2.1 Skatteplanering med räntekostnader

För att hantera problematiken med räntesnurror, lämnade Skatteverket in en promemoria till Finansdepartementet år 2008 med förslag på rän-teavdragsbegränsningar för ränta på vissa koncerninterna skulder. Tidigare kunde ett lån inom en koncern medföra rän-teavdrag i Sverige, vilket minskade det beskattningsbara resultatet, samtidigt som motsvarande skatteintäkt hamnade hos ett bolag i en så kallad lågskattejurisdiktion där den inte beskattades alls eller med en låg skattesats. Uppläggen kunde främst motiveras av skatteplaneringsskäl och medförde ett skattebortfall motsvarande sju miljarder kronor. RR konstaterade att det inte gick att hindra uppläggen genom lagen (1995:575) mot skatteflykt i RÅ 2007 ref. 84 och ref. 85 och ett förslag på ny lagstiftning lades fram.⁴

2.2 Rän-teavdragsbegränsningsreglerna

Reglerna kring rän-teavdrag infördes i IL år 2009 och återfinns i kapitel 24. När reglerna infördes omfattade de endast interna förvärv av delägarrätter, men en utvidgning ansågs nödvändig och sedan den 1 januari 2013 omfattar reglerna samtliga rän-teutgifter avseende skulder inom en intressegemenskap. Syftet med reglerna får anses vara detsamma, att

¹ Finansdepartementets Promemoria, *Effektivare rän-teavdragsbegränsningar*, mars 2012, sida 13.

² Prop. 2008/09:65 *Sänkt bolagsskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag*, sida 36.

³ Skatteverkets Promemoria, *Förslag om begränsningar i avdragsrätten för ränta m.m. på vissa skulder*, 23 juni 2008, sida 5.

⁴ Prop. 2008/09:65, sida 30-31.

förhindra skatteplanering genom koncerninterna lån och hindra en urholkning av den svenska bolagsskattebasen.⁵ Ränteavdragsbegränsningsreglerna är därför endast tillämpliga på företag som befinner sig i intressegemenskap med varandra, vilket de anses vara om ett av företagen genom ägarandel eller på annat sätt har *ett väsentligt inflytande* i det andra företaget eller om företaget står under i huvudsak gemensam ledning.⁶ Det finns ingen direkt angivelse beträffande vad som utgör ett väsentligt inflytande, men förarbetena anger att ett ägande under 50 % kan vara tillräckligt.⁷

Ränteavdragsbegränsningsreglerna hindrar enligt huvudregeln⁸ avdrag för ränteutgifter avseende skulder inom en koncern.⁹ Undantag har dock ansetts vara motiverade och det är endast skattestrategiska upplägg som ska hindras med avdragsbegränsningen. Två undantag kan därför bli tillämpliga genom tioprocentsregeln¹⁰ och den så kallade ventilen¹¹. Enligt den första undantagsbestämmelsen kan räntekostnader avseende skulder enligt huvudregeln bli avdragsgilla om inkomsten som motsvarar räntekostnaden skulle ha beskattats med minst 10 % enligt lagstiftningen i den stat där företaget inom intressegemenskapen faktiskt har rätt till inkomsten hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten. Däremot blir inte undantaget tillämpligt om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Enligt det andra undantaget genom den så kallade ventilen, får räntekostnader som inte är avdragsgilla enligt tioprocentsregeln dras av om skuldförhållandet som ligger till grund för utgiften är *huvudsakligen affärsmässigt motiverat*.¹² Vid bedömningen av affärsmässigheten ska det enligt ett nytt tredje stycke särskilt beaktas om finansieringen istället hade kunnat ske genom tillskott från det företag som innehar fordran.¹³ Doktrin anser att såväl den ursprungliga som den reviderade versionen av ventilen bör ha ett restriktivt tillämpningsområde.¹⁴

⁵ Prop. 2012/13:1 *Budgetpropositionen*, sida 232-333, Andersson, T., *Något om föreslagen utvidgning av ränteavdragsbegränsningsreglerna (1)*, SvSkT 2012:9 sida 712 och 719.

⁶ IL 24:10 a §.

⁷ Prop. 2012/13:1, sida 239.

⁸ IL 24:10 b §.

⁹ IL 24:10 b §.

¹⁰ IL 24:10 d §.

¹¹ IL 24:10 e §.

¹² IL 24:10 d-e §.

¹³ Andersson, T., *Något om föreslagen utvidgning av ränteavdragsbegränsningsreglerna (1)*, SvSkT 2012:9 sida 716.

¹⁴ Tivéus, U., *Regeringen föreslår skärpta ränteavdragsbegränsningsregler*, Skattenytt 2012 sida 263.

För att konkretisera hur vinstmedlen reduceras med räntekostnader ska följande fiktiva resultaträkning användas som ett genomgående exempel.

Skatteberäkning enligt dagens regler	
+ Rörelseintäkter	2 820 000
+ Ränteintäkter	130 000
- Rörelsekostnad	760 000
- Avskrivning	320 000
- Hyreskostnader	420 000
- Leasingkostnader (inkl. ränta)	390 000
- Räntekostnader	440 000
- Ackumulerat underskott	220 000
= Resultat före periodiseringsfond	400 000
- Periodiseringsfond	100 000
= Skattepliktigt resultat	300 000

Källa: Peter Nilsson (LRF).¹⁵

2.2.1 Problematik med nuvarande reglering

I doktrin och remissutlåtanden har nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler kritiserats som alltför komplexa vilket ansetts medföra tillämpningssvårigheter och i slutändan äventyra rättssäkerheten.¹⁶ Det är Skatteverkets handläggare som i första hand ska avgöra om en räntekostnad kan anses vara huvudsakligen affärsmässigt motiverad och medföra avdragsrätt, eller om den snarare kan motiveras av skatteskal. Det förutsätter kunskap kring komplicerade koncernstrukturer och skapar en skönsmässig bedömning kring vad som kan anses vara affärsmässigt.¹⁷ Reglerna kan vidare vara i strid med EU-rätten och EUD ansåg att liknande belgiska skatteregler var alltför vagt formulerade vilket medförde en bristande rättssäkerhet.¹⁸

Det nuvarande svenska skattesystemet kan vidare kritiseras för den diskriminering som sker av lånat kapital framför eget kapital. Det finns en asymmetri där företag med höga räntekostnader får göra avdrag vilket de som finansierar med eget kapital inte får göra. Det är följaktligen mer fördelaktigt med lån än att ha ett skuldfritt företag. Räntekostnaderna minskar det skattemässiga resultatet och det blir en snedvridning ur konkurrenshänseende.¹⁹

¹⁵ Peter Nilsson (LRF), Seminarium: Neutral bolagsskatt, Lund den 4 september 2014.

¹⁶ Jfr Advokatsamfundets remissvar, R-2012/0506, Stockholm den 24 april 2012, sida 1.

¹⁷ Samuelsson, L., *Regeringens slutliga förslag om effektivare ränteavdragsbegränsningar*, Skattenytt 2012 sida 830.

¹⁸ Jfr Hilling, M., *Är det möjligt att utforma EU-förenliga skatteflyktsregler?*, SvSkT 2012:9 sida 756-757 (I), Mål C-318/10 SIAT.

¹⁹ Lindeberg, N., *Företagsskattekommitténs slutbetänkande, Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Skattenytt 2014 sida 532-533.

2.2.2 Neutralitetsprincipen

Den nuvarande asymmetrin kan vidare ifrågasättas enligt allmänna skatterättsliga principer som beskattningssystemet får anses vara uppbyggt av. Det faller inom neutralitetsprincipen att skattesystemet inte ska påverka ett företags beslut kring finansiering. Företagsbeskattningen ska följaktligen vara neutral för att undvika en snedvridning där olika ekonomiska val ger olika skattemässiga konsekvenser.²⁰ Företagsskattekommittén anser att asymmetrin mellan lånat och eget kapital medför att nuvarande system inte överensstämmer med neutralitetsprincipen. I nuläget blir kapitalkostnaden för eget kapital större jämfört med kostnaden för lånat kapital. Det uppstår således en diskriminering vilken resulterar i en snedvridning vid företagets finansieringsbeslut. Anledningen till snedvridningen är främst att det inte lämpar sig för företag inom olika branscher att finansiera genom lånat kapital och de missgynnas som inte har investeringar som kan lånefinansieras. Det kan ifrågasättas inte endast av neutralitetsskäl, utan även till följd av att eget kapital från ett samhällsekonomiskt perspektiv är positivt och indikerar att företaget har tillgångar istället för skulder.²¹

2.3 Praxis

För att korrekt förstå ränteavdragsbegränsningsreglernas tillämpning och eventuell problematik, är en genomgång av praxis motiverad. Reglerna infördes år 2009 och reviderades år 2013. Det kommer att göras en kronologisk genomgång av praxis för att tydliggöra regleringen och hur tillämpningen varierat över tid.

2.3.1 2009 års ränteavdragsbegränsningsregler

De första ränteavdragsbegränsningsreglerna omfattade som tidigare nämnts endast interna förvärv av delägaraktier inom en koncern.²² Praxis avseende den tidigare regleringen kan dock fortfarande vara relevant vid tillämpning av reglerna.

2.3.1.1 Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden

Domstolen tillämpade för första gången ränteavdragsbegränsningsreglerna i HFD 2011 ref. 90 (I-V) och avgörandena är principiellt viktiga för vägledning kring när undantagen från huvudregeln kan tillämpas. Sammanfattningsvis kan konstateras att huvudregeln och

²⁰ Lodin, S-O., Lindecrona, G., Melz, P., Silfverberg, C., Simon-Almendal, T., *Inkomstskatt – en lärobok- och handbok i skatterätt*, Studentlitteratur, sida 45.

²¹ SOU 2014:40 *Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Stockholm 2014, sida 57.

²² Prop. 2012/13:1, sida 232-333.

undantaget genom tioprocentsregeln är tydliga medan det andra undantaget genom den så kallade ventilen är för allmänt hållet. Domstolen gav viss vägledning kring hur ventilen bör tillämpas och konstaterade att en restriktiv tillämpning är att föredra enligt förarbetena för att uppfylla syftet att skydda den svenska bolagsskattebasen från att urholkas. Det följer vidare av konkurrensskäl, eftersom en tillämpning av ventilen medför en lägre skattekostnad.²³ Att undantagsregeln genom ventilen bör ha ett snävt tillämpningsområde har även konstaterats i senare avgöranden från HFD.²⁴

Den allmänt hållna utformningen av ventilen genom lagtexten har delvis kompletterats med vägledande kriterier för tillämpningen av domstolen. HFD anger att vid bedömningen om affärsmässiga skäl föreligger, och ventilen är tillämplig, bör det göras en distinktion mellan organisatoriska och affärsmässiga skäl. En omorganisation sker främst av interna intressen där ingen oberoende part är inblandad och skälen är oftast inte att betrakta som affärsmässiga. Däremot kan ventilen bli tillämplig vid ett internt förvärv som har föregåtts av ett externt förvärv med affärsmässiga motiv och där det interna förvärvet tidsmässigt och i övrigt endast utgör ett led för att det nya företaget ska bli en integrerad del av intressegemenskapen.²⁵ Det har vidare bekräftats i två senare avgöranden där domstolen hänvisat till HFD 2011 ref. 90 och konstaterat att denna situation ger rätt till avdrag enligt ventilen.²⁶

Doktrin har kritiserat ventilens terminologi kring affärsmässighet och anser att motiv som enligt förarbetena medför att ventilen inte borde tillämpas i realiteten kan motiveras av företagsekonomiska skäl. Vad Skatteverket anser utgör affärsmässiga skäl behöver inte nödvändigtvis tolkas likadant hos ett enskilt företag och bedömningen kan variera. I slutändan blir det Skatteverkets handläggare som i första hand ska avgöra ventilens tillämpning. Det är inte säkert att varken verket eller senare domstolen har tillräcklig kunskap för att korrekt avgöra vad som utgör affärsmässiga skäl.²⁷ Anders Hultqvist, adjungerad professor i finansrätt vid Stockholms universitet, är vidare kritisk till förarbetenas distinktion och anser att det snarare bör betraktas som ett skenargument än ett logiskt hållbart ur skattehänseende.²⁸

²³ HFD 2011 ref. 90 (I-V).

²⁴ Jfr HFD 2012 ref. 6 och HFD 2012 not 24.

²⁵ HFD 2011 ref. 90 (I-V).

²⁶ HFD 2012 not 3 och HFD 2012 not 23.

²⁷ Kovacs, M., *En säkerhetsventil utan säkerhet – en analys av rekvisitet ”affärsmässigt motiverat” i 24 kap. 10 e § IL*, JP 2013 sida 245, Samuelsson, L., *Skattenytt* 2012 sida 830.

²⁸ Hultqvist, A., *Affärsmässigt motiverad – en analys av bestämmelserna om ränta på koncerninterna lån*, SvSKT 2012:2 sida 137-138.

2.3.2 2013 års ränteavdragsbegränsningsregler

Det har inte kommit några nya avgöranden från HFD sedan revideringen av 2009 års ränteavdragsbegränsningsregler. De tidigare avgörandena kan dock vara vägledande vid tillämpning av 2013 års version av reglerna och Skatterättsnämnden har hänvisat till domarna.²⁹ EUD har sedan 2013 års reviderade version av ränteavdragsbegränsningsreglerna infördes kommit med ett avgörande i det så kallade *SIAT-målet*, vilket kan ha betydelse för de nuvarande reglernas förenlighet med EU-rätten och ska belysas i det följande.³⁰ Vidare har EU-kommissionen angett att de svenska reglerna eventuellt är fördragsstridiga och i realiteten endast tillämpas på räntebetalningar till utländska subjekt vilket kan utgöra en indirekt diskriminering vilket är otillåtet.³¹

2.3.2.1 EU-domstolens avgörande i SIAT-målet

SIAT var ett belgiskt bolag som ägde ett gemensamt dotterbolag tillsammans med en nigeriansk koncern. Moderbolaget var ett luxemburgskt holdingbolag och vid försäljning skulle en del av vinsten betalas till moderbolaget i form av provision. I Luxemburg skedde ingen beskattning av inkomsten hos moderbolaget och SIAT vägrades därför avdrag i Belgien för provisionsbetalningen med hänsyn till en belgisk skatteregel som förbjöd avdrag om betalning skedde till ett utländskt bolag i ett land där inkomsten inte beskattades eller där *väsentligt förmånligare skatteregler* tillämpades jämfört med i Belgien. EUD ansåg att den belgiska regleringen var i strid med EU-rätten och inskränkte den fria rörligheten. Vidare medförde en vag formulering som *väsentligt förmånligare skatteregler* att det fanns en bristande förutsebarhet kring reglernas tillämpningsområde. Även om reglerna i sig kunde motiveras var de inte proportionerliga.³² De svenska ränteavdragsbegränsningsreglerna bör enligt Maria Hilling, docent på Juridiska fakulteten vid Lunds universitet, kunna motiveras och rättfärdigas för att hindra skatteplanering med ränteavdrag. Däremot bör de i enlighet med EUD:s dom i SIAT-målet inte klara en proportionalitetsbedömning och ventilens vaga rekvisit, *huvudsakligen affärsmässigt motiverat*, skapar en oförutsebar rättstillämpning där rättssäkerheten kan äventyras.³³

²⁹ Jfr Skatterättsnämndens avgörande Dnr 117-13/D från den 9 juli 2014.

³⁰ Ohlsson, F., *Även solen har sina fläckar – EU-rättsliga frågetecken kring flera svenska skatteregler*, Skattenytt 2013 sida 105.

³¹ EU Pilot 4437/13/TAXU-Sweden, Ohlsson, F., *Svenska ränteavdragsbegränsningar ifrågasätts av EU*, den 26 mars 2013, hämtad från PwC:s hemsida den 25 november 2014:

<http://www.pwc.se/sv/skatteradgivning/artiklar/svenska-ranteavdragsbegransningar-ifragasatts-av-eu.jhtml>.

³² Mål C-318/10 SIAT.

³³ Hilling, M., *Är det möjligt att utforma EU-förenliga skatteflyktsregler?*, SvSkT 2012:10 sida 824-826 (II).

2.3.2.2 Skatterättsnämndens avgörande

Skatterättsnämnden har i ett nyare förhandsbesked däremot konstaterat att reglerna inte står i strid med EU-rätten. I ett avgörande från den 9 juli 2014 konstaterade nämnden att den så kallade ventilen inte var tillämplig och inget avdrag för räntekostnader fick göras. Vidare prövades ränteavdragsbegränsningsreglernas förenlighet med EU-rätten. I det aktuella fallet medförde den begränsade avdragsrätten att bolaget inte fick göra avdrag för vissa ränteutgifter på lån till sitt belgiska koncernbolag. Den relevanta frågan var huruvida det stred mot den fria etableringsfriheten inom EU. Skatterättsnämnden hänvisade till HFD 2011 ref. 90 (II-V) och angav att praxis fortfarande gäller samt att nyare avgörande från EUD genom exempelvis SIAT-målet inte har ändrat situationen.³⁴

2.4 Sammanfattande kommentarer

Ränteavdragsbegränsningsreglerna har blivit kritiserade för såväl bristande förutsebarhet som bristande rättssäkerhet. Flera remissinstanser har riktat skepsis mot ventilen och anser att lagtextens definition kring vad som utgör affärsmässiga skäl är alltför vagt formulerad.³⁵ Samtidigt finns det en positiv respons kring att skatteplanering genom ränteavdrag har reglerats och de flesta är överens om att en begränsning i avdragsrätten är nödvändig för att skydda den svenska bolagsskattebasen mot urholkning.³⁶ HFD har genom ett antal avgöranden klarlagt ränteavdragsbegränsningsreglernas tillämplighet enligt 2009 års lagtext och undantaget genom ventilen har tillämpats i ett antal konkreta fall. Fortfarande finns det osäkerhet avseende i vilka situationer ventilen kan komma att tillämpas och i väntan på vägledande praxis förblir situationen osäker.³⁷ Det kan enligt doktrin medföra att ränteavdragsbegränsningsreglerna brister i förutsebarhet och är i strid med EU-rätten. I likhet med SIAT-målet blir det svårt för enskilda att förutse när ventilen blir tillämplig och det skapar en bristande rättssäkerhet.³⁸ Regeringen tillsatte därför en Företagsskattekommitté med uppdrag att utarbeta ett nytt förslag kring hur skatteplanering med ränteavdrag effektivt ska undvikas och hur reglerna i allmänhet bör vara utformade för att skapa ett neutralt bolagsskattesystem.³⁹

³⁴ Dnr 117-13/D från den 9 juli 2014.

³⁵ Prop. 2008/09:65, sida 66.

³⁶ Lagrådsremiss, *Effektivare ränteavdragsbegränsningar*, Stockholm den 7 juni 2012, sida 35.

³⁷ Samuelsson, L., *Skattenytt* 2012 sida 830.

³⁸ Ohlsson, F., *Skattenytt* 2013 sida 109-110.

³⁹ Kommittédirektiv, *Översyn av företagsbeskattningen*, Dir. 2011:1, sida 1.

3 Företagsskattekommitténs betänkande

Den 13 januari 2011 beslutade regeringen att tillsätta en kommitté med uppgift att ta fram ett förslag på hur rådande problematik kring skatteplanering med ränteavdrag bör hanteras och skapa ett neutralt bolagsskattesystem.⁴⁰ Företagsskattekommittén⁴¹ presenterade i juni 2014 två förslag till ny lagstiftning för att eliminera den rådande asymmetrin mellan lånat och eget kapital genom att förhindra ränteavdrag för lånefinansierade företag med negativt finansnetto. De två förslagen kommer i det följande att presenteras som *huvudförslaget* och *alternativförslaget*. Båda förslagen syftar till att minska incitamenten att skatteplanera med ränteavdrag och minska snedvridningen vid finansiering genom lånat och eget kapital.⁴² Företagsskattekommittén anser att huvudförslaget bör ligga till grund för lagstiftning och utgör den största delen av underlaget. Det ska nämnas att tillgången till material varit begränsat under arbetets inledande skede men ökat i takt med utlåtanden från remissinstanser.

3.1 Huvudförslaget

Företagsskattekommitténs huvudförslag består av två delar för hur beskattning av bolag ska gå tillväga enligt det föreslagna beskattningssystemet. Den första delen består av en avdragsbegränsning för finansiella kostnader som inte motsvaras av finansiella intäkter, och blir följaktligen endast tillämpligt på företag med negativt finansnetto. Den andra delen består av ett finansieringsavdrag som ersätter nuvarande avdragsrätt. Förslaget är helt finansierat genom att skattekostnaderna blir desamma för företag före och efter reformen.⁴³ Huvudförslaget föreslås träda ikraft den 1 januari 2016.⁴⁴

3.1.1 Inget avdrag för negativt finansnetto

Begränsning i avdragsrätten för räntekostnader består i att endast finansiella kostnader som motsvaras av finansiella intäkter är avdragsgilla. Följaktligen medför ett negativt finansnetto, där de finansiella kostnaderna överstiger de finansiella intäkterna, att inget ränteavdrag får

⁴⁰ Kommittédirektiv, Dir. 2011:1, sida 1.

⁴¹ Den bestod av HG Wessberg, Rune Andersson, Ingemar Hansson, Åsa Hansson, Peter Melz och Anita Saldén Enérus. Vid sidan av kommittén har flera sakkunniga och experter deltagit i arbetet, däribland Sven-Olof Lodin och Peter Nilsson, SOU 2014:40, sida 3-5.

⁴² SOU 2014:40, sida 23-25.

⁴³ SOU 2014:40, sida 177-178.

⁴⁴ SOU 2014:40, sida 290.

göras.⁴⁵ Företagsskattekommittén har föreslagit en vid definition av räntekostnad motsvarande alla finansiella kostnader enligt redovisningen. Det minskar risken för omklassificering av kostnader och hantering av hybridinstrument som annars kan användas för att komma runt den föreslagna regleringen.⁴⁶ De finansiella kostnaderna som omfattas av avdragsförbudet knyts till vad som realekonomiskt utgör en ränta.⁴⁷ Den föreslagna regleringen medför att det inte längre finns något incitament att skatteplanera med ränteavdrag, eftersom ett negativt finansnetto inte kan minska skattekostnaden.⁴⁸

3.1.2 Finansieringsavdraget

Den andra delen av huvudförslaget innehåller ett finansieringsavdrag som ska ersätta den nuvarande avdragsrätten för räntor. Finansieringsavdraget medför att avdrag får göras med 25 % av det skattemässiga resultatet om företaget visar ett positivt resultat.⁴⁹ Det motsvarar en sänkning av bolagsskatten från 22 % till 16,5 %.⁵⁰

Finansieringsunderlaget beräknas genom att näringsverksamhetens intäktsposter minskas med kostnadsposterna.⁵¹ Av det framräknade underlaget får sedan ett finansieringsavdrag göras med 25 % om underlaget är positivt. Finansieringsavdraget behandlar lånat och eget kapital likvärdigt och gör tillsammans med avdragsförbudet för negativt finansnetto att det blir samma skattemässiga effekt att finansiera en investering med lånat och eget kapital.⁵²

Det finns två mått som kan användas för beräkningen av finansieringsavdraget, EBIT⁵³ och EBITDA⁵⁴. Företagsskommittén utgick från att skattesystemet ska vara neutralt vid val av olika investerings- och finansieringsalternativ och ansåg att EBIT-modellen var lämpligast. Enligt EBIT utgör underlaget för finansieringsavdraget företagets skattemässiga resultat minskat med finansnettot.⁵⁵

⁴⁵ SOU 2014:40, sida 180.

⁴⁶ SOU 2014:40, sida 196.

⁴⁷ SOU 2014:40, sida 204.

⁴⁸ SOU 2014:40, sida 179.

⁴⁹ SOU 2014:40, sida 191.

⁵⁰ SOU 2014:40, sida 179.

⁵¹ SOU 2014:40, sida 191.

⁵² SOU 2014:40, sida 195.

⁵³ EBIT står för resultatet före finansiella poster och skatter (rörelseresultatet).

⁵⁴ EBITDA står för resultatet för finansiella poster, skatter samt av- och nedskrivningar.

⁵⁵ SOU 2014:40, sida 192.

3.1.2.1 Schablonintäkt för finansiell sektor

För att även bankernas finansieringsval ska påverkas genom huvudförslaget föreslår Företagsskattekommittén en särskild behandling av finansiella institut. Bankernas verksamhet bygger på att pengar lånas in för att sedan lånas ut med en högre ränta. De redovisar således ett positivt finansnetto och avdragsförbudet får inte någon effekt på skuldsättningen. Vidare får de använda finansieringsavdraget vilket minskar deras skattemässiga resultat. För att minska olikbehandlingen mellan lånat och eget kapital har det ansetts motiverat att bankerna tar upp en schablonintäkt baserad på deras skulder för att göra det föreslagna skattesystemet helt neutralt. Det medför vidare att även bankerna finansierar finansieringsavdraget.⁵⁶

3.1.3 Koncernstrukturen

Avdragsbegränsningen för negativa finansnetton görs för varje företag och beskattningsår för sig. Det gäller även för företag inom en koncern eftersom svensk skatterätt inte reglerar beskattning på koncernnivå. Dock finns det en princip som anger att skattebelastningen för en koncern ska vara densamma som om verksamheten bedrivits genom ett företag. För att inte frångå nuvarande princip kring att företag inom en koncern utgör en enhet, får positiva finansnetton kvittas mot negativa inom en koncern.⁵⁷

3.1.4 Begränsad avdragsrätt för tidigare års underskott

Den offentligfinansiella konsekvensen av huvudförslaget blir negativ de första åren från reglernas eventuella införande. Det kommer att ske en omfördelning av skattebördan inom bolagssektorn och de som tidigare kunnat undvika skatt genom höga ränteavdrag kommer att betala en högre kostnad enligt de föreslagna reglerna. Dock finns ofta stora underskott sparade hos dessa företag och de kommer inte att betala bolagsskatt de första åren efter reformens införande. Efter ett antal år kommer skattefördelningen vara den önskade och reformen räknas vara helt offentligfinansiellt neutral efter fyra år (självförsörjande).⁵⁸

För att öka neutraliteten i beskattningen har Företagsskattekommittén föreslagit att vid ett företags första beskattningsår efter reglernas ikraftträdande ska endast hälften av tidigare års underskott kvarstå. Det kan motiveras dels av att tidigare underskott har uppkommit genom

⁵⁶ SOU 2014:40, sida 272-273.

⁵⁷ SOU 2014:40, sida 184.

⁵⁸ SOU 2014:40, sida 478.

ränteavdrag och dels för att hindra att tidigare års underskott används för att minska skattebetalningarna när reformen träder i kraft. En begränsad avdragsrätt kan därför anses nödvändig för att reformen ska kunna finansieras utan minskade skatteintäkter. Det sker en minskning av underskottet det första året efter reglernas ikraftträdande och underskott som uppkommer efter ikraftträdandet behandlas enligt gällande regler i 40 kap. IL.⁵⁹

3.1.4.1 Retroaktiv lagstiftning

Den föreslagna lagstiftningen kommer att medföra att redan existerande underskott påverkas negativt och rätten att utnyttja avdragen begränsas. Företagsskattekommittén har motiverat förslaget med att de tidigare underskotten till stor del uppstått på oriktiga grunder och att det inte kan anses vara syftet med lagstiftningen.⁶⁰ Åsa Hansson reserverade sig dock mot att tidigare underskott reduceras.⁶¹ Det kan strida mot retroaktivitetsförbudet enligt RF 2 kap. 10 § 2 st. och ifrågasättas från ett legalitetsperspektiv.⁶² Ulf Tivéus, verksam vid Skeppsbron Skatt, ställer sig vidare kritisk till att tidigare års underskott halveras. Han anser inte att retroaktivitetsförbudet i RF är den största problematiken, utan rättssäkerhetsaspekten eftersom det inte längre blir möjligt för den enskilde att förutse skattekonsekvenserna. Underskotten bygger på tidigare skattskyldighet och redan fastställda underskott bör inte förhindras genom senare lagstiftning. Vidare utgör förslaget en konfiskation av balansgilla tillgångar i strid med RF 2 kap. 15 § samt står i strid med bestämmelsen i EKMR om egendomsskydd.⁶³

3.1.5 Övergångsregler

Företagsskattekommittén anser inte att speciella övergångsbestämmelser är nödvändiga. Istället kan periodiseringsfonder som avsätts före den 1 januari 2016 återföras med ett avdrag motsvarande ett skattemässigt värde på 22 %. Finansieringsavdraget medför att den återförda fonden får den effektiva skattebelastningen 16,5 % ($22 \times 0,75$). För att skapa en likformig skattebelastning föreslås att periodiseringsfonder som avsätts före införandet vid återförandet tas upp till 133 % av beloppet som avsätts. Det medför en effektiv skattebelastning på 22 % ($1,33 \times 0,75 \times 22$). Bestämmelserna är av övergående karaktär och behöver inte medföra några materiella ändringar kring reglerna om periodiseringsfonder i 30 kap. IL.⁶⁴

⁵⁹ SOU 2014:40, sida 301.

⁶⁰ SOU 2014:40, sida 301.

⁶¹ SOU 2014:40, sida 569.

⁶² Jfr RF 2 kap. 10 § 2 st.

⁶³ Tivéus, U., *Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, SvSkT 2014:6-7 sida 504-505.

⁶⁴ SOU 2014:40, sida 296-297.

3.1.6 Konsekvenser

För att tydliggöra konsekvenserna av det föreslagna beskattningssystemet ska exemplet som illustrerades ovan i kapitel 2.2 användas för att visa skattekonsekvenserna för ett företag med skulder.

Skatteberäkning enligt dagens regler	
+ Rörelseintäkter	2 820 000
+ Ränteintäkter	130 000
- Rörelsekostnad	760 000
- Avskrivning	320 000
- Hyreskostnader	420 000
- Leasingkostnader (inkl. ränta)	390 000
- Räntekostnader	440 000
- Ackumulerat underskott	220 000
= Resultat före periodiseringsfond	400 000
- Periodiseringsfond	100 000
= Skattepliktigt resultat	300 000

Källa: Peter Nilsson (LRF).⁶⁵

Beräkningen av finansieringsavdraget sker i två steg, först beräknas finansnettot:

1. Beräkning av finansnetto	
+ Ränteintäkter	130 000
- Räntedel leasingkostnader	120 000
- Räntekostnader	440 000
= Negativt finansnetto	-430 000

Källa: Peter Nilsson (LRF).⁶⁶

I nästa steg ska finansieringsavdraget beräknas och det skattepliktiga resultatet:

2. Skatteberäkning enligt föreslagna regler	
Intäkter minus kostnader i rörelsen	620 000
- Ackumulerat underskott	220 000
+ Negativt finansnetto	430 000
= Resultat före periodiseringsfond	830 000
- Periodiseringsfond	207 500
= Resultat före finansieringsavdrag	622 500
- Finansieringsavdrag	155 625 (622 500 x 25 %)
= Skattepliktigt resultat	466 875

Källa: Peter Nilsson (LRF).⁶⁷

⁶⁵ Peter Nilsson (LRF), Seminarium: Neutral bolagsskatt, Lund den 4 september 2014.

⁶⁶ Peter Nilsson (LRF), Seminarium: Neutral bolagsskatt, Lund den 4 september 2014.

⁶⁷ Peter Nilsson (LRF), Seminarium: Neutral bolagsskatt, Lund den 4 september 2014.

Företag med negativt finansnetto kommer att få en högre skattekostnad jämfört med tidigare till följd av att ränteavdrag inte längre är möjligt. Vidare kommer lågbelånade företag med positivt finansnetto att få en lägre skattekostnad motsvarande en sänkt bolagsskatt till 16,5 % genom finansieringsavdraget.⁶⁸ Företagsskattekommittén räknar med att andra former av finansiering kommer att ersätta lånefinansieringen. Om det fortsättningsvis finns fullständig avdragsrätt för hyror kan lånefinansierat ägda tillgångar förväntas ersättas av motsvarande hyrda tillgångar. Enskilda näringsidkare har fortfarande full avdragsrätt för finansiella kostnader och det är tänkbart att högbelånade verksamheter som idag bedrivs genom aktieföretag kommer att bedrivas som enskild näringsverksamhet för att undvika avdragsförbudet i huvudförslaget.⁶⁹

3.2 Alternativförslaget

Företagsskattekommittén har presenterat ett alternativt förslag till huvudförslaget. I enlighet med huvudförslaget är finansiella kostnader som motsvaras av finansiella intäkter avdragsgilla, därutöver får även ett avdrag göras med högst 20 % av företagets rörelseresultat (EBIT). Alternativförslaget erbjuder således en generösare avdragsrätt där ett negativt finansnetto ger rätt till avdrag.⁷⁰ De nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna behöver vara kvar för att hantera den fortsatta olikbehandlingen av lånat och eget kapital som följer av att ett negativt finansnetto ger rätt till avdrag. Annars finns det risk att finansiella kostnader som motiveras av skatteundandragande ger rätt till avdrag.⁷¹ En skillnad mot huvudförslaget är vidare att det sker en bolagsskattesänkning med 3,5 % istället för ett finansieringsavdrag. Det innebär att skattesatsen för företag sjunker från 22 % till 18,5 %.⁷²

Företagsskattekommittén anser att huvudförslaget är lämpligare för att ligga till grund för lagstiftning. Det följer främst av att förslaget helt eliminerar olikbehandlingen mellan lånat och eget kapital, medan alternativförslaget endast minskar asymmetrin. Det medför att alternativförslaget kräver kompletterande regler som exempelvis att nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler finns kvar, och den rådande problematiken kring reglernas utformning kvarstår. Komplexiteten av att införa huvudförslaget är således mindre och syftet med lagändringen, att skapa ett neutralt bolagsskattesystem, uppfylls endast genom

⁶⁸ SOU 2014:40, sida 477.

⁶⁹ SOU 2014:40, sida 479.

⁷⁰ SOU 2014:40, sida 333.

⁷¹ SOU 2014:40, sida 364-365.

⁷² SOU 2014:40, sida 358.

huvudförslaget.⁷³ Det finns enligt Företagsskattekommittén inget motiv att diskriminera eget kapital, att helt förbjuda avdrag av negativa finansnetton har därför ansetts vara motiverat från såväl ett ekonomiskt som från ett rättssäkerhetsperspektiv.⁷⁴

3.3 Konsekvenser av regeringsskiftet

Söndagen den 14 september 2014 var det riksdagsval i Sverige och det blev regeringsskifte. Det var den tidigare alliansregeringen⁷⁵ som beslutade om att Företagsskattekommittén skulle tillsättas med uppdrag att se över företagsbeskattningen.⁷⁶ Huruvida ett regeringsskifte kan påverka det framlagda huvudförslagets möjlighet att bli lagstiftning kan givetvis diskuteras. Eftersom förslaget endast medför en omfördelning mellan vilka företag som betalar skatt kan den förväntade effekten av ett regeringsskifte *antas* bli begränsad. Finansieringsavdraget minskar bolagsskatten, men finansieras av den begränsade avdragsrätten för företag med negativt finansnetto. Skatteintäkterna till staten påverkas inte utan endast vilka företag som får ökad respektive sänkt skattekostnad.⁷⁷ Per Lindvall, skribent i SvD Näringsliv, anser att en Socialdemokratiskt ledd regering bör ställa sig positiv till den föreslagna reformen.⁷⁸

3.4 Utlåtanden från remissinstanser

I takt med studiens genomförande har uttalanden från remissinstanser publicerats och ett urval ska presenteras i det följande. Advokatsamfundet välkomnar att ränteavdragsreglerna avskaffas, men anser att de bör ersättas av regler med internationell motsvarighet, något som Företagsskattekommitténs förslag saknar. Det finns motiv för att begränsa avdragsrätten för ränta på koncerninterna lån, men Advokatsamfundet anser inte att begränsningen för externa lån kan motiveras. Samfundet föreslår ett annat ”säkrare” system som redan finns i andra länder där avdragsrätten för räntor till närstående begränsas till en viss del av EBITDA.⁷⁹ Även Tillväxtverket betonar huvudförslagets bristande förankring i internationell standard och att det avviker från andra länders bolagsskattesystem. Det kan medföra komplikationer för såväl svenska som utländska investerare och intressenter, med osäkra bedömningar avseende hur bolagsskatten ska beräknas. Vidare anser verket att förslaget medför en stor omfördelning av bolagsbeskattningen och att det bör implementeras stegvis under en längre

⁷³ SOU 2014:40, sida 332-333.

⁷⁴ SOU 2014:40, sida 62.

⁷⁵ Alliansen består av: Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna.

⁷⁶ Kommittédirektiv, Dir. 2011:1, sida 1.

⁷⁷ Jfr SOU 2014:40, sida 64.

⁷⁸ Lindvall, P., *Skattesmäll hotar fastighetsbranschen*, SvD Näringsliv, onsdag den 17 september 2014, sida 19.

⁷⁹ Advokatsamfundets remissvar, R-2014/1049, Stockholm den 17 oktober 2014, sida 1-2.

period. Tillväxtverket har även kritiserat förslaget effekter på unga innovativa företag. Dessa företag har ofta ett finansieringsbehov samtidigt som de inte har någon lönsamhet. Det medför i princip att de inte får använda finansieringsavdraget eller göra avdrag för räntekostnader på lån om de inte motsvaras av en finansiell intäkt.⁸⁰

Svenskt näringsliv avstyrker vidare huvudförslaget och anser att det har stora lagtekniska brister. Den nuvarande regleringen är bristfällig och skapar rättssäkerhetsproblem. Syftet med den föreslagna reformen är därför välkommet och det är positivt att undersöka möjligheterna att minska asymmetrin mellan lånat och eget kapital. Problemet med huvudförslaget är enligt Svenskt näringsliv att det inte är tillräckligt utrett. Exempelvis finns det brister vad avser utjämningsmöjligheterna för negativa och positiva finansnetton mellan olika år samt att de internationella aspekterna inte beaktats tillräckligt. Vad gäller finansieringsavdraget ifrågasätts särskilt lämpligheten av att avdraget blir lika stort för företag med lika stor vinst utan att hänsyn tas till kapitalbehovet eller hur kapitalintensiv produktionen är. I andra länder som Tyskland beaktas kapitalintensiteten vid uträkningen och hur stort ett ränteavdrag får vara baseras på EBITDA. Genom att avskrivningarna beaktas vid beräkningen tas hänsyn till hur mycket maskiner som används vid produktionen.⁸¹

SACO ställer sig däremot positivt till Företagsskattekommitténs huvudförslag och anser att det finns fördelar med att öka neutraliteten i bolagsskattesystemet. Det minskar de möjligheter till skatteplanering som finns med dagens regler. SACO anser att förslaget på ett välmotiverat sätt gynnar lönsamma företag med låg skuldsättning, vilket ofta är småföretag, och att de föreslagna reglerna ökar deras möjlighet att växa. Vad gäller högt belånade företag, däribland fastighetsbolagen, anser SACO att förslaget kan ha en negativ effekt på bostadsbyggandet. I realiteten borde det dock vara mindre problematiskt och fastighetsbranschen kommer även fortsättningsvis att behandlas förmånligt ur skattehänseende jämfört med andra branscher.⁸² Skatteverket tillstyrker vidare att huvudförslaget läggs till grund för lagstiftning. Verket är positivt till att nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler slopas eftersom reglernas komplexitet medfört flera tvister mellan verket och företag angående tillämpningen. En viktig förutsättning för den föreslagna reformen är därför att reglerna är tydliga. Det finns en risk att

⁸⁰ Tillväxtverkets remissvar, *Remissvar till Företagsskattekommitténs slutbetänkande: "Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet"* (SOU 2014:40) Ert diarienummer: Fi 2014/2212, den 22 oktober 2014, sida 1-2.

⁸¹ Svenskt näringslivs remissvar, *Remissyttrande avseende slutbetänkandet Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet* (SOU 2014:40), Stockholm den 22 oktober 2014, sida 1-2 och 4.

⁸² Sacos remissvar, *Remissvar* (SOU 2014:40), den 24 oktober 2014, sida 1.

delar av huvudförslaget är alltför komplicerade vad gäller exempelvis avgränsningen avseende vad som utgör finansiella kostnader och intäkter. För att reglerna ska bli effektiva kan vissa förtydliganden i den föreslagna lagtexten bli nödvändiga.⁸³

3.5 Sammanfattande kommentarer

Huvudförslaget och alternativförslaget resulterar båda i ett mer neutralt bolagsskattesystem med minskade incitament till skatteplanering med ränteavdrag. Företagsskattekommittén anser att huvudförslaget bör rekommenderas till följd av den fullständiga neutralitet som uppstår mellan lånat och eget kapital. Den samhällsekonomiska effektiviteten förväntas öka till följd av minskade snedvridningar i företagets finansieringsval och företag med positivt finansnetto kommer inte längre att missgynnas. Det medför att finansiering genom eget kapital troligtvis kommer öka vilket är positivt från ett samhällsekonomiskt perspektiv. Det gör att företagen blir ekonomiskt mer stabila och den ökade soliditeten gör att de kan hantera konjunktursvängar mer effektivt. Vidare är det positivt för investeringsvalet och endast investeringar som klarar avkastningskravet utan tidigare avdrag kommer att genomföras.⁸⁴

Företagsskattekommittén lyfter fram brister med alternativförslaget som främst grundar sig i att det inte lika effektivt eliminerar asymmetrin mellan lånat och eget kapital. Vidare finns det fördelar med huvudförslaget från ett internationellt perspektiv där skatteplanering med räntekostnader mer effektivt kan undvikas. Det följer av att huvudförslaget förbjuder avdrag för negativt finansnetto, för finansiella kostnader som inte motsvaras av finansiella intäkter, medan alternativförslaget erbjuder en mindre restriktiv avdragsbegränsning. Huvudförslaget kan därför på ett mer effektivt sätt antas minska intresset av skatteplanering genom att redovisa stora räntekostnader i Sverige. I det fall alternativförslaget väljs, bör nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler finnas kvar, vilket kan medföra problematik kopplad till tillämpningen som redogjorts för ovan i kapitel 2. Huvudförslaget medför däremot att den nuvarande regleringen helt kan slopas.⁸⁵ Samtidigt som förslaget har fördelar har flera brister identifierats av remissinstanserna och konsekvenserna av ett nytt bolagsskattesystem bör analyseras.

⁸³ Skatteverkets remissvar, *Remissvar gällande Företagsskattekommitténs slutbetänkande "Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet"* (SOU 2014:40), (Fi2014/2212), den 22 oktober 2014, sida 1 och 5.

⁸⁴ SOU 2014:40, sida 64.

⁸⁵ SOU 2014:40, sida 64-65.

4 Påverkan inom olika branscher

I det följande ska konsekvenserna av *huvudförslaget* belysas med fokus på lånefinansierade sektorer. *Alternativförslaget* kommer inte att behandlas i någon större utsträckning, men den övergripande effekten är densamma, en restriktiv avdragsrätt för negativa finansnetton som leder till ökade skattekostnader för vissa företag. Fastighetsbranschen kommer att få störst skatteökning om huvudförslaget blir lagstiftning och utlåtanden från sakkunniga inom branschen ska presenteras för att tydliggöra vilka konsekvenserna blir för en del företag. Företagsskattekommittén förutsätter att sammanlagt 400 000 aktiebolag och ekonomiska föreningar berörs av förslaget. Av dessa saknar cirka 50 000 bolag finansiella intäkter och kostnader, de betalar ingen bolagsskatt, och förslaget kommer därmed inte att medföra någon skillnad från dagsläget.⁸⁶

4.1 Fastighetsmarknaden

Fastighetssektorn har högst belåningsgrad av alla branscher och finansierar en stor andel av tillgångarna med lånat kapital. Den höga belåningsgraden hänger till stor del samman med en hög andel fasta tillgångar.⁸⁷ Fastighetsverksamheten är den sektor som får störst ökning av bolagsskatten och påverkas mest negativt av de föreslagna reglerna. Det beror främst av att den till stor del är lånefinansierad och att ränteavdragen har varit en viktig förutsättning för finansieringen. Enligt beräkningar framtagna av Företagsskattekommittén kommer skatten för denna sektor att bli 3 226 miljoner kronor högre med de föreslagna reglerna jämfört med nuvarande reglering. Även om andra branscher får en högre skattekostnad, däribland ”vård och omsorg” och transport, är den liten i jämförelse. Företagsskattekommittén betonar att även om branschen får störst ökning av beskattningsbar inkomst, är den koncentrerad till ett fåtal större koncerner. Fem koncerner förväntas stå för 35 % av den totala skatteökningen inom fastighetssektorn och 20 koncerner står för 56 % av de 3 226 miljoner kronor som bolagsskatten ökar med. Ingen fastighetskoncern får en ökad bolagsskatt på mer än 100 miljoner kronor, om de statligt ägda koncernerna tas bort från beräkningen. De föreslagna reglerna kommer främst att medföra stora skatteökningar för ett fåtal högt belånade fastighetsbolag som bedriver uthyrning av kommersiella lokaler och inte bostadsfastigheter.

⁸⁶ SOU 2014:40, sida 486.

⁸⁷ SOU 2014:40, sida 497.

Den ökning i hyreskostnader som reglerna kan medföra bör inte drabba bostadskostnaden för privatpersoner i lika stor utsträckning.⁸⁸

För att illustrera vilka effekter ett slopat avdrag för negativt finansnetto har för kostnaderna vid lånefinansiering ska nedanstående tabell tydliggöras. Beräkningarna utgör en jämförelse mellan nuvarande reglering med en formell skattesats på 22 % och den föreslagna regleringen med en effektiv skattesats på 16,5 % med finansieringsavdraget. Vid nuvarande låga ränteläge på cirka 3 %, medför ett vägrat ränteavdrag men sänkt skattesats, en fördyring av räntekostnaden för företag med negativt finansnetto med 0,5 procentenheter från 2,5 % till 3 %. Vid ett mer normalt ränteläge på 5 % blir fördyringen av räntekostnaden istället 0,82 procentenheter från 4,18 till 5 %.⁸⁹

Låneränta (%)	Fördyring (%) efter skatt	Räntekostnad efter skatt
3 %	16,5% av 3 % = 0,5 %	3 % istället för 2,5 %
5 %	16,5 % av 5 % = 0,82 %	5 % istället för 4,18 %

Källa: Sven-Olof Lodin.⁹⁰

Fastighetssektorn förväntas stå för den största ökningen av bolagsskatteinbetalningar vad gäller differensen mellan nuvarande regler och de föreslagna reglerna. Under rådande omständigheter står den för 2,6 % av skattebetalningarna vilket ökar till 6,3 % med huvudförslaget. Ökningen kan dock motiveras av att fastighetsverksamhetens förädlingsvärde, som uppgår till cirka 7 % av bolagssektorns samlade, bör spegla bolagsskattesatsen. Bolagsskatteinbetalningar motsvarande 6,3 % enligt huvudförslaget ligger därför närmare till hands än nuvarande 2,6 %.⁹¹

Från ett branschperspektiv kan vidare konstateras att fastighetsverksamheten står för 18,7 % av de fasta tillgångarna men endast 1,9 % av de anställda.⁹² Fastighetssektorn är därmed inte speciellt arbetsintensiv och 68 % av företagen klassificeras som små, vilket är näst högst av de olika branscher som legat till grund för Företagsskattekommitténs uträkningar.⁹³ Det ska

⁸⁸ SOU 2014:40, sida 490-491.

⁸⁹ SOU 2014:40, sida 488.

⁹⁰ Jfr Sven-Olof Lodin, Seminarium: Företagsskatteformen bakgrund och effekter, Lund den 4 september 2014, SOU 2014:40, sida 488.

⁹¹ SOU 2014:40, sida 493.

⁹² SOU 2014:40, sida 498.

⁹³ SOU 2014:40, sida 499.

dock poängteras att det är användandet av ränteavdrag och hög belåningsgrad som skapar effekterna från finansieringsavdraget och inte företagets storlek.⁹⁴

4.1.1 Förhållande till avkastningskravet

Företagsskattekommittén betonar att det är förhållandet mellan avkastningsnivån på arbetande kapital och räntekostnaden för belåningen som är avgörande för hur de lånefinansierade investeringarna påverkas. Det är således inte belåningsgraden som avgör och en hög belåning kan fortfarande vara lönsam enligt huvudförslaget, om lånemedlen används till investeringar vars avkastningsnivå överstiger låneräntan. Det är av intresse att undersöka under vilka förutsättningar lånefinansierade investeringar fortsätter att ha samma lönsamhet med de föreslagna reglerna som vid de nuvarande. Beräkningarna bygger på förutsättningen att det inte finns något ränteavdrag men en effektiv skattesats på 16,5 % enligt huvudförslaget, jämfört med nuvarande reglering med ett ränteavdrag och en skattesats på 22 %.⁹⁵

Vilka investeringar som fortfarande blir lönsamma – belåningsgrad för oförändrad skatt
Arbetande kapital 1 000 tkr och låneränta 5 %
5 % lönsamhet på arbetat kapital medger 25 % belåning
10 % lönsamhet på arbetat kapital medger 50 % belåning
15 % lönsamhet på arbetat kapital medger 75 % belåning
Vid lägre ränta kan belåningen ökas

Källa: Sven-Olof Lodin.⁹⁶

Följaktligen kan en hög avkastning på arbetande kapital medföra att skattebelastningen i realiteten blir lägre vid de föreslagna reglerna än vid de nuvarande vid angivna belåningsgrader. Goda investeringar blir fortfarande lönsamma med de föreslagna reglerna och kan lånefinansieras utan en ökad skattekostnad. Avgörande blir relationen mellan avkastningsnivån och räntekostnaden.⁹⁷

Sambandet kan vidare illustreras genom den så kallade neoklassiska investeringsmodellen. Den utgår från att företagen vill maximera sitt värde hos ägaren och att företagets värde utgörs av det diskonterade överskott som går till ägarna. Det antas att företag investerar i projekt som har ett positivt nuvärde, där avkastningen är större än investerarens avkastningskrav. Ägarnas

⁹⁴ SOU 2014:40, sida 500.

⁹⁵ SOU 2014:40, sida 488-489.

⁹⁶ Sven-Olof Lodin, Seminarium: Företagsskattereformen bakgrund och effekter, Lund den 4 september 2014, SOU sida 488-489.

⁹⁷ SOU 2014:40, sida 488-489.

avkastningskrav på företaget beror på avkastningen av alternativa placeringar och avkastningskravet kan betraktas som en kostnad efter skatt. Kapitalkostnaden kan därför uppfattas som den lägsta avkastning före skatt som företagets investeringsprojekt måste ge för att avkastningen efter skatt inte ska understiga avkastningskravet från finansiärerna. En höjd skattekostnad medför en ökad kapitalkostnad och antalet investeringar kan förväntas minska. Däremot kommer investeringar vars avkastning fortsatt är högre än kapitalkostnaden inte att påverkas av den höjda skattekostnaden och genomföras eftersom de ökar ägarens förmögenhet. En beskattning av övervinster kan därför antas ha liten påverkan på investerarens beslut, dock finns det fall där multinationella företag valt att investera i ett annat land.⁹⁸

4.2 Banksektorn

Huvudförslaget medför att den effektiva bolagsskattesatsen sänks för finansiell sektor. Det följer av att företag inom denna sektor i princip alltid har ett positivt finansnetto och får göra avdrag för finansiella kostnader samtidigt som de får använda finansieringsavdraget. Företagsskattekommittén har dock föreslagit att företag inom den finansiella sektorn ska ta upp en schablonintäkt motsvarande finansieringsavdragets storlek, vilket medför att skattekonsekvenserna i realiteten blir oförändrade av reformen. Företagsskattekommittén anser därmed att inga förändringar kommer att ske av bankernas marginaler gentemot långgivare och låntagare. Däremot kan reformen påverka finansiell sektors finansieringsval. Det blir mer attraktivt att finansiera med eget kapital när lånefinansiering blir dyrare till följd av schablonintäkten. Det kan ha positiva konsekvenser eftersom en välkapitaliserad finansiell sektor har bättre förutsättningar att hantera finansiella oroligheter.⁹⁹

Företagsskattekommittén anser inte att schablonintäkten bör ha några realekonomiska konsekvenser. Även om den medför en ökad finansieringskostnad för bankerna, är den begränsad och skatteeffekten av schablonintäkten hamnar på 0,04 procentenheter (vad bankerna ska betala per skuldkrona). Det ska jämföras med volatiliteten för bankernas upplåningskostnader där exempelvis standardavvikelsen hamnar på 1,6 % för STIBOR. Förändringar av marknadsräntan är därför av större vikt för bankernas upplåningskostnader än den ökning av finansieringskostnaden som schablonintäkten medför. Reformen kommer inte att påverka bankernas skattekostnader eftersom schablonintäkten motsvaras av

⁹⁸ SOU 2014:40, sida 85-86.

⁹⁹ SOU 2014:40, sida 505.

finansieringsavdraget. Det kan därför antas att reformen har begränsad påverkan på bankernas ut- eller inlåningsräntor och de kan förväntas ligga kvar på dagens nivå.¹⁰⁰

FAR ställer sig dock kritisk till Företagsskattekommitténs argumentation och till att finansiell sektor, de som står under Finansinspektionens tillsyn, ska behöva ta upp en schablonintäkt. Att finansiella företag har ett positivt finansnetto behöver inte vara ett argument för att de ska straffas med en kostnad som inte drabbar övriga branscher. Orsaken till att dessa företag har ett positivt finansnetto kan vara att de inte har skatteplanerat med räntekostnader och det kan kritiseras att de bestraffas. Det kan vidare ifrågasättas om det är lämpligt att finansiell sektor särbehandlas när syftet bör vara att skattereglerna är neutrala för näringslivets aktörer.¹⁰¹

4.3 Utlåtanden från fastighetssektorn

Fastighetssektorn står för den största skatteökningen om huvudförslaget blir lagstiftning och uttalanden från branschen ska presenteras för att tydliggöra vilka konsekvenser förslaget kan medföra. Reinhold Lennebo, VD för Fastighetsägarna Sverige, riktar kritik mot förslaget där den begränsade ränteavdragsrätten äventyrar såväl tillväxten som den finansiella stabiliteten. Han betonar särskilt risken för att nyproduktionen av bostäder kommer att minska eftersom det blir dyrare att investera med de föreslagna reglerna. Situationen på bostadsmarknaden är redan ansträngd och kan enligt honom bli ännu värre om förslaget blir verklighet.

Fastighetssektorn är kapitalintensiv och räntekostnaderna står för en stor del av de totala kostnaderna. Att snabbt förändra förutsättningarna för en hel bransch och försämra avdragsmöjligheterna kommer att påverka fastighetsbolags finansiella ställning negativt. Vidare kan värdenedskrivningar bli nödvändiga vilket riskerar att påverka bankernas panter bestående av fastigheter och kan äventyra stabiliteten inom det finansiella systemet.¹⁰²

Fastighetsägarna har utvecklat kritiken kring förslaget i sitt remissvar och betonar att det missgynnar utvecklande företag som är i behov av lån för att växa. Det är främst i dessa företag som nya arbetstillfällen skapas och förslaget kan minska näringslivets möjligheter att skapa sysselsättning. Fastighetsägarna anser vidare att kommittén felaktigt förutsatt att

¹⁰⁰ SOU 2014:40, sida 509-510.

¹⁰¹ FAR:s remissvar, *SOU 2014:40 Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (Fi2014/2212)*, Stockholm den 24 oktober 2014, sida 8-9.

¹⁰² Lennebo, R., *Företagsskattekommittén hotar tillväxten och den finansiella stabiliteten*, den 17 juni 2014, hämtad från Fastighetsägarnas hemsida den 3 november 2014: http://www.fastighetsagarna.se/mittnord/aktuellt/nyheter_1/nyheter-2014/foretagsskattekommitten-hotar-tillvaxten-och-den-finansiella-stabiliteten.

fastighetsbolag generellt är lönsamma vilket inte stämmer. Det är ofta nödvändigt för dessa företag att finansiera med lånat kapital och investeringarnas karaktär gör det svårt att attrahera eget kapital i tillräckligt stor utsträckning. Det tar lång tid innan en investering inom fastighetsbranschen ger avkastning, till följd av den långa process som följer av att bygga en fastighet, vilket gör att eget kapital i de flesta situationer endast kan utgöra en begränsad del av finansieringen. Fastighetsägarna anser att förslaget kommer att påverka möjligheterna att investera i bostäder. Kassaflödet begränsas vilket riskerar att minska fastigheternas värde och möjligheten för fastighetsbranschen att låna pengar för att investera i nya bostäder.¹⁰³

Bergs Hyreshus AB ifrågasätter vidare lämpligheten av förslaget och framför att det är ett stort avsteg från nuvarande princip att kostnader för skattepliktiga intäkter är avdragsgilla. De föreslagna reglerna skulle medföra stor skada för Bergs Hyreshus AB vad gäller underhåll av existerande fastigheter och minska möjligheten till nyproduktion. Företaget har stora skulder och huvudförslaget medför helt nya förutsättningar för finansieringen med en väsentlig ökning av skattekostnaden. Det medför att kassaflödet minskar och således även möjligheten till amortering. I realiteten medför huvudförslaget att möjligheten att minska räntekostnaderna försvåras samtidigt som högt belånade företag straffas. För att hantera skatteökningen kommer hyressättningen att påverkas och hyrorna kan förväntas öka med 10 %. Det medför att färre har intresse av att hyra samtidigt som det blir mindre lönsamt att bygga hyresrätter.¹⁰⁴

FAR anser att fastighetsbranschen missgynnas på ett omotiverat sätt av huvudförslaget. Det medför långtgående konsekvenser som kan påverka beteendet hos de skatteskyldiga utan att dessa har analyserats i betänkandet. FAR betonar vikten av att en konsekvensanalys görs innan förändringar genomförs inom skattesystemet och att förslaget bör justeras för att inte påverka bostadsbyggandet negativt. Exempelvis föreslås att lättnadsregler införs för ränta på nyproduktion av fastigheter för att inte påverka marknadens agerande i oönskad riktning.¹⁰⁵

SABO kritiserar vidare Företagsskattekommitténs betänkande för att de inte analyserat konsekvenserna av förslaget för bostadssektorn. SABO betonar också risken för att hyreskostnaderna tvingas öka till följd av företagets ökade skattekostnad om ränteavdrag inte

¹⁰³ Fastighetsägarnas remissvar, *Yttrande över SOU 2014:40 Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Stockholm den 24 oktober 2014, sida 1-3.

¹⁰⁴ Bergs Hyreshus AB remissvar, *Yttrande över Företagsskattekommitténs betänkande Neutral bolagsskatt, SOU 2014:40*, den 17 oktober 2014, sida 1-2.

¹⁰⁵ FAR:s remissvar, Stockholm den 24 oktober 2014, sida 9-10.

längre beviljas, vilket kan medföra att lägenheter inte blir uthyrda. Det medför vidare att det blir dyrare och mer riskfyllt att producera nya bostäder. De föreslagna reglerna gör det mindre lönsamt att bygga och färre kommer att vara intresserade av att investera. I det fall företagen ändå väljer att bygga kommer det minskade kassaflödet som avdragsförbudet medför göra att hyrorna ökar kraftigt vilket kan ifrågasättas eftersom de redan idag ligger på en relativt hög nivå. En trolig utveckling blir att nyproduktion främst kommer att ske i redan attraktiva områden där det är möjligt att ta ut höga hyror och risken att lägenheterna inte hyrs ut är låg, medan nyproduktionen minskar på andra områden trots att det finns ett stort behov av nya bostäder. Det råder bostadsbrist i flera kommuner och det behövs fler hyresrätter. Lämpligheten av den föreslagna regleringen kan således ifrågasättas enligt SABO och den kan minska välfärden och tillväxten i Sverige.¹⁰⁶

4.4 Sammanfattande kommentarer

Huvudförslaget kommer att påverka hur investeringar är sammansatta och hur de finansieras. Idag finns en skattemässig snedvridning där lånefinansierade företag gynnas. Det medför även snedvridningar på produktmarknaden eftersom dessa företag genom dagens regelverk under vissa situationer inte behöver skatta för avkastningen på gjorda investeringar. Reformen förväntas ha en positiv effekt på investeringarna och öka produktiviteten i ekonomin. Lånefinansierade investeringar kommer inte längre att få en skattemässig fördel och högvastande investeringar öka.¹⁰⁷ Samtidigt kan reformen ändra förutsättningarna för vissa sektorer vilka bör beaktas för att hindra oönskade konsekvenser där ekonomin påverkas negativt. Fastighetsbranschen kommer att få den största skatteökningen av reformen och det kan skapa konjunkturella effekter. I det fall den ökade skattekostnaden medför en minskad lönsamhet där fastighetsbolag får svårt att betala existerande lån kommer även finansiell sektor och andra delar av ekonomin att påverkas negativt. Det kan vidare skapa effekter på konjunkturen där fastighetsbolagens ekonomiska problem kan förväntas öka om exempelvis räntorna ökar samtidigt som hyresintäkterna sjunker. Reformen med slopat avdrag för negativt finansnetto kommer dock från ett längre perspektiv att minska belåningen inom bolagssektorn vilket stabiliserar konjunkturen och företagen får mindre likviditetsproblem.¹⁰⁸

¹⁰⁶ SABO:s remissvar, *Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40)*, Stockholm den 15 oktober 2014, sida 1-3.

¹⁰⁷ SOU 2014:40, sida 502-503.

¹⁰⁸ SOU 2014:40, sida 505-506.

5 Komparativt perspektiv

Det har redovisats i Företagsskattekommitténs betänkande att de flesta länder i Europa har en olikbehandling mellan lånat och eget kapital, där finansiering genom eget kapital utsätts för en hårdare beskattning. Kommittén anser inte att det finns motiv för en sådan olikbehandling och att problem kring skatteplanering med koncerninterna lån motiverar ny lagstiftning. Skattekostnaderna i Sverige har reducerats genom artificiella upplägg med stora räntekostnader inom koncerner. Asymmetrin bör åtgärdas för att undvika en urholkning av den svenska bolagsskattesatsen och minska den samhällsekonomiska snedvridningen. Andra europeiska länder har tvingats hantera liknande upplägg. Tyskland har infört ett generellt schablonavdrag för räntekostnaderna.¹⁰⁹ För att avgöra rimligheten av att införa huvudförslaget med ett nytt bolagsskattesystem i Sverige bör förslaget jämföras med en annan europeisk modell för hantering av skatteplanering genom ränteavdrag. Det ska noteras att studien endast avser att illustrera hur motsvarande problematik har hanterats i Tyskland och avser inte att ge en heltäckande bild av det utländska beskattningssystemet.

5.1 Det tyska bolagsskattesystemet

Bolag med säte i Tyskland blir föremål för beskattning av hela sin inkomst oavsett i vilket land den har uppstått. I det fall bolaget har säte i ett annat land uppstår endast skattskyldighet om källan till inkomsten finns i Tyskland. Bolag har säte i Tyskland om de är inkorporerade i landet eller styrs därifrån. Bolagsskattesatsen var 15 % år 2013 och skatteåret sammanfaller med kalenderåret.¹¹⁰

Den beskattningsbara inkomsten beräknas genom att fastställa den taxerbara inkomsten och sedan göra alla tillåtna avdrag. Kostnader inom verksamheten är vanligtvis avdragsgilla fullt ut vid beskattningen, med undantag för exempelvis reparationskostnader vilka endast är avdragsgilla upp till 70 %. Speciella regler finns dock vad avser avdragsrätten för räntekostnader och presenteras nedan i det följande.¹¹¹

¹⁰⁹ SOU 2014:40, sida 58-59.

¹¹⁰ PKF, *Germany Tax Guide 2013*, sida 1.

¹¹¹ PKF, sida 2.

5.1.1 Regler kring ränteavdragsbegränsning

Utgångspunkten inom det tyska bolagsskattesystemet är följaktligen att alla kostnader är avdragsgilla om de uppstått som ett resultat av bolagets verksamhet. Undantag har dock ansetts vara motiverade och ett räntetak införts (Zinsschranke)¹¹² som *begränsar* avdrag för räntor. Reglerna innebär en obegränsad avdragsrätt på räntekostnader som motsvaras av ränteintäkter. De räntekostnader som därefter överstiger ränteintäkterna är avdragsgilla upp till 30 %¹¹³ av det beskattade EBITDA¹¹⁴. I det fall räntekostnaderna understiger 30 % av EBITDA tillåter systemet att de förs framåt och får utnyttjas inom de fem följande åren.¹¹⁵

EBITDA beräknas på den beskattningsbara inkomsten med följande justeringar:

Underlaget för ränteavdrag:
Beskattningsbar inkomst
+ Räntekostnader
- Ränteintäkter
+ Avskrivning och nedskrivning
= Skatt EBITDA

Källa: Luther, sida 8.

Räntetaket blir tillämpligt på alla överskjutande räntekostnader oavsett i vilken legal form verksamheten bedrivs. Vidare är det irrelevant för reglernas tillämplighet var långgivaren och låntagaren har sitt säte eller vem långgivaren är.¹¹⁶

Det finns undantag från ränteavdragstaket och det gäller inte under följande förutsättningar:

- 1) Den årliga räntekostnaden är mindre än 3 miljoner euro.
- 2) Skattebetalaren ingår inte i en koncern.
- 3) Skattebetalaren kan visa att det tyska lånet inte överstiger mer än 2 % av koncernens andel eget kapital på ett världsöverspännande plan.¹¹⁷

¹¹² Luther, *Profit taxation in Germany – A brief introduction for corporate investors as of April 2013*, sida 8.

¹¹³ Jämför med Företagsskattekommitténs huvudförslag med avdragsförbud för negativa finansnetton.

¹¹⁴ EBITDA anger resultatet för finansiella poster, skatter samt av- och nedskrivningar.

¹¹⁵ Deloitte, *Taxation and Investment in Germany 2013 – Reach, relevance and reliability*, sida 10.

¹¹⁶ Luther, sida 8.

¹¹⁷ Deloitte, sida 10.

5.2 Europeiskt perspektiv på en bolagsskattesänkning

Regeringen har tidigare motiverat bolagsskattesänkningar för att öka tillväxten i Sverige. I sin promemoria angående en sänkning av bolagsskatten från 26,3 till 22 % framfördes argument angående förmånliga skattemässiga villkor avseende investeringar som ett skäl för att svenska företag ska kunna konkurrera framgångsrikt. En sänkt skattekostnad medför att fler projekt blir lönsamma och investeringarna ökar vilket är positivt för ekonomin. Vidare framförs att Sverige som litet land bör ha en bolagsskattesats som är konkurrenskraftig. Det kan påverka utländska aktörers lokaliserings- och investeringsbeslut och öka investeringarna i Sverige. Historiskt har Sverige haft en förhållandevis låg bolagsskatt och hade i början av 1990-talet ett av OECD ländernas mest konkurrenskraftiga bolagsskattesystem. Ur ett europeiskt perspektiv har förutsättningarna ändrats och trenden inom Europa är att de flesta av länderna valt en förhållandevis låg bolagsskattesats på 23,4 % i genomsnitt. Den tidigare svenska bolagsskattesatsen på 26,3 % var hög i förhållande till andra europeiska länder och motiverade en sänkning till 22 %.¹¹⁸ Liknande argument kan troligtvis motivera en effektiv skattesänkning genom finansieringsavdraget enligt huvudförslaget.

5.3 Sammanfattande kommentarer

Tyskland har infört ett generellt regelsystem som anger ett högsta tak för hur stora de avdragsgilla räntekostnaderna får vara. Det blir således inte nödvändigt att göra en distinktion mellan legitima och icke-legitima räntekostnader, vilket blir nödvändigt enligt det nuvarande svenska regelsystemet. Företagsskattekommittén har visat intresse för reglerna eftersom de effektivt eliminerar svagheten hos de svenska ränteavdragsbegränsningsreglerna och eventuell tillämpningsproblematik kring vad som är en legitim räntekostnad försvinner.¹¹⁹ I betänkandet saknas dock vidare diskussion kring möjligheten av att implementera ett system liknande det tyska i Sverige.

¹¹⁸ Regeringskansliets Promemoria, *Jobb- och tillväxtsatsningar: Sänkt bolagsskatt, investeringsavdrag och stärkt rättssäkerhet*, den 13 september 2012, sida 1-3.

¹¹⁹ SOU sida 58-59.

6 Alternativa lösningar

Mot bakgrund av den framlagda utredningen ska tre alternativa lösningar presenteras för att analysera hur asymmetrin mellan lånat och eget kapital bör hanteras. De bygger främst på egna reflektioner baserade på faktaunderlaget. Utgångspunkten att skatteplanering med ränteavdrag ska undvikas har legat till grund för utformningen av förslagen. Samtidigt har lagstiftarens strävan efter ett neutralt bolagsskattesystem beaktats.

6.1 Förbättra nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler

Det minst ingripande alternativet är att behålla nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler för ”upplägg” som inte kan motiveras av affärsmässiga skäl men förbättra förutsebarheten och göra reglerna förenliga med EU-rätten. Modellen kan stödjas av att alla finansiella kostnader inte bör drabbas och motiverade kostnader vara avdragsgilla. Möjligtvis bör begreppet ”affärsmässigt” bytas ut eller lagtexten förtydliga vad som ska beaktas vid bedömningen. Den kommande redogörelsen är begränsad till en föreslagen förbättring av den så kallade ventilen i IL 24:10 e § med hänsyn till att den vaga formuleringen ”affärsmässigt motiverat” kan vara i strid med EU-rätten. Rekvisitetet ”huvudsakligen” i ventilen kommer inte att behandlas. Problemet med en eventuell fördragsstridighet av tioprocentregeln i IL 24:10 d § kommer inte att behandlas för att ge utrymme för en djupare analys kring eventuella förbättringar av ventilen. Domstolen har dessutom i HFD 2011 ref. 90 (I-V) angett att undantaget varit tydligt.

Den nuvarande formuleringen av ventilen kan strida mot EU-rätten och EU-kommissionen har observerat den eventuella lagstridigheten. Även om HFD i ett antal rättsfall konstaterat att reglerna är fördragsenliga, en praxis som följts av Skatterättsnämnden i senare avgöranden, kan inte EU-kommissionens anmärkning avfärdas utan en grundläggande genomgång av ventilens utformning. EUD har dessutom i det så kallade *SIAT-målet* tidigare konstaterat att liknande belgiska skatteregler med vaga formuleringar medför en bristande förutsebarhet vid rättstillämpningen och äventyrar rättssäkerheten. De belgiska reglerna stod således i strid med EU-rätten och fick inte tillämpas av nationell domstol.

I det fall de svenska reglerna anses vara fördragsstridiga har Sverige en skyldighet att ändra dem. Ett helt nytt bolagsskattesystem i enlighet med Företagsskattekommitténs förslag medför givetvis att den nuvarande problematiken elimineras, men är inte nödvändigtvis det

enklaste sättet att hantera situationen. Huruvida ventilen ska finnas kvar eller ränteavdragsbegränsningsreglerna helt bör ersättas av ett nytt bolagsskattesystem avgörs i slutändan av vilket syfte lagstiftaren avser att uppnå med regleringen. Om syftet är att skapa en fullständig symmetri mellan lånat och eget kapital bör huvudförslaget införas. Om det väsentliga syftet däremot är att hindra skatteplanering genom koncerninterna lån räcker det troligtvis med en revidering av nuvarande reglering. Huruvida ventilen bör ersättas eller justeras är således beroende av vad lagstiftaren vill åstadkomma med regleringen.

I det fall syftet får anses vara att främst hindra skatteplanering med koncerninterna lån blir följande genomgång relevant där förslag på revidering av ventilen ska presenteras. Praxis har hittills tydliggjort hur ränteavdragsbegränsningsreglerna enligt 2009 års version ska tillämpas i ett antal specifika fall. Det medför att situationer som ännu inte har kommit upp till prövning förblir osäkra och det är inte säkert vilka faktorer som väger in vid bedömningen om en transaktion är affärsmässigt motiverad. Det framgår av den nuvarande regleringen av ventilen att: ”Även om förutsättningarna i 10 d § första eller andra stycket inte är uppfyllda ska ränteutgifter avseende sådana skulder som avses i 10 b § dras av om det skuldförhållande som ligger till grund för ränteutgiften är huvudsakligen *affärsmässigt motiverat*.”¹²⁰

Lars Samuelsson, jur. dr i finansrätt och verksam vid Svalner i Stockholm, har ställt sig frågande till lämpligheten av den nuvarande distinktionen i lagtexten avseende vad som är respektive inte är affärsmässigt. Han anser att reglerna ger stort utrymme för tolkning vilket kan ifrågasättas från ett rättssäkerhetsperspektiv.¹²¹ Ytterligare kritik har framförts mot uppdelningen och att det är Skatteverket eller domstol som ska avgöra huruvida skälen är affärsmässiga. Det kan ifrågasättas om instanserna besitter tillräcklig kunskap för att göra en korrekt bedömning.¹²²

Regeringen har angett att vid bedömningen av en transaktions affärsmässighet enligt ventilen ska det bortses från eventuella skatteeffekter.¹²³ Uppdelningen har blivit kritiserad där Lagrådet framförde att en skattemässig fördel kan betraktas som affärsmässig och det framgår inte tydligt av lagtexten. Lagrådet har föreslagit en förändring i ventilen där affärsmässiga skäl inte innefattar skatteskal: ”affärsmässighet ska föreligga även om man bortser från

¹²⁰ IL 24 kap. 10 e §.

¹²¹ Samuelsson, L., Skattenytt 2012 sida 830.

¹²² Kovacs, M., JP 2013 sida 245, Samuelsson, L., Skattenytt 2012 sida 830.

¹²³ Prop. 2008/09:65, sida 68.

skatteeffekterna”.¹²⁴ Det medför i princip att alla transaktioner vars syfte är att minska skatten inte uppfyller rekvisitet ”affärsmässigt motiverat”. En förhållandevis enkel lagändring kan således klargöra ett förhållandevis osäkert rättsläge. Avgörande blir då huruvida en koncern kan motivera en transaktion av andra skäl än skatteskäl. Saknas sådan grund blir räntekostnaden inte avdragsgill enligt huvudregeln.

Ytterligare ett förslag är att den nuvarande termen ”affärsmässigt motiverat” följs av ett antal förtydliganden direkt i lagtexten av vad som bör vara med vid bedömningen. Det medför mindre handlingsutrymme för Skatteverket som första instans och ökar en konsekvent tillämpning i väntan på praxis från HFD. En detaljstyrd lagtext bör vara den enda lösningen på den nuvarande tillämpningsproblematiken och den vaga formuleringen preciseras genom riktlinjer för hur bedömningen de facto ska göras. Det ökar förutsebarheten för såväl enskilda företagare som för Skatteverket och domstolar.

EUD har tidigare kritiserat vaga begrepp och i enlighet med domstolens uttalande i *SIAT-målet* är en tydlig lagformulering troligtvis nödvändig för att ventilen ska anses vara fördragsenlig.¹²⁵ Huruvida begreppet kan tydliggöras genom ovan nämnda förslag med tydliga riktlinjer i lagtexten avseende vad som anses vara ”affärsmässigt” blir i slutändan en fråga för EUD att avgöra. Möjligtvis krävs en helt ny formulering där det tydlig framgår att ”endast skäl som inte medför skattemässiga fördelar motiverar en tillämpning av ventilen”. En sådan formulering tar helt bort rekvisitet ”affärsmässigt” och osäkerheten kring huruvida företagsekonomiskt försvarbara transaktioner som inkluderar skattemässiga skäl anses vara motiverade av ventilen.

Det kan vidare antas att andra skäl än rent affärsmässiga kan motivera olika skatteupplägg. För att öka förutsebarheten av ventilens tillämpning bör inte heller dessa skäl ligga till grund för bedömningen, utan skattemässiga överväganden ska avgöra tillämpligheten. Det blir då ointressant att avgöra affärsmässigheten eller andra motiv bakom uppläggen och skatteplaneringsskäl blir fokus för bedömningen. Det kan anses rimligt att avgöra om skatteskäl har motiverat transaktionen och inte exempelvis affärsmässigheten, eftersom det är skatteplanering ventilen avser att hindra, inte affärsmässigt motiverade transaktioner. Formuleringen utgör en form av uteslutningsmetod där alla transaktioner vars syfte inte är

¹²⁴ Prop. 2008/09:65, s. 88.

¹²⁵ Jfr Mål C-318/10 SIAT.

skattemässiga motiverar avdrag. En omformulering av nuvarande reglering kan således åtgärda problematiken och tydliggöra för rättstillämparna vad lagtexten avser hindra.

6.2 Huvudförslaget med vissa lättnadsregler

I det fall neutralitetsprincipen ska styra bolagsskattesystemet är huvudförslaget ett välavvägt alternativ som medför en neutral beskattning utan snedvridning av företagens finansieringsval. Det blir ingen diskriminering av lånat kapital och företagen får ökade incitament att finansiera med eget kapital, vilket förutom neutralitetsaspekten får anses vara positivt från ett samhällsekonomiskt perspektiv. Företagsskattekommitténs huvudförslag är väl genomarbetat och hanterar inte endast problematiken kring skatteplanering med koncerninterna lån utan skapar även ett helt symmetrisk bolagsskattesystem. Det finns fördelar med förslaget, men även om det kan motiveras från ett neutralitetsperspektiv, finns det risk för negativa konsekvenserna inom vissa branscher som inte kan anses helt lämpliga från ett samhällsperspektiv.

Fastighetsmarknaden är särskilt utsatt för de föreslagna reglerna och den bransch som får högst ökning av skattekostnaden genom huvudförslaget. Det följer av att branschen ofta är i behov av lånefinansiering och inte har tillräckligt med eget kapital för att finansiera exempelvis nyproduktion av fastigheter. Branschens verksamhet har byggts upp under rådande förutsättningar enligt lagstiftningen och vissa projekt kan förväntas bli lämnade därhän och redan befintliga lån svåra att betala när förutsättningar plötsligt förändras. Det kommer att bli problematiskt för vissa fastighetsbolag att uppfylla avkastningskraven när skattekostnaden höjs vilket kan medföra att färre bostadsrätter och hyresrätter byggs, något som i sin tur får anses vara negativt från ett samhällsperspektiv.

Företagsskattekommittén motiverar skatteökningen med att de enda investeringar som uteblir är de som tidigare egentligen var icke-försvarbara och endast möjliggjordes genom den förmånliga avdragsrätten för lånat kapital. Det är korrekt att investeringar som inte uppfyller ett tillräckligt stort avkastningskrav och inte hade gjorts utan nuvarande avdragsrätt kommer att minska, och således antalet ”riskprojekt” elimineras. Det kommer emellertid även att minska antalet önskvärda investeringar som exempelvis nyproduktionen av bostadsrätter och hyresrätter. Det kan således ifrågasättas vilket motiv som får anses väga tyngst, att minska antalet investeringar vars avkastningskrav är för lågt eller att minska möjligheten till

nyproduktion och således riskera att öka bostadsbristen i landet. En skatteökning kan vidare medföra att hyran på nuvarande hyresrätter ökar för att fastighetsförvaltaren ska täcka sina ökade kostnader, i slutändan blir således privatpersoner lidande.

Ett förslag till att lösa problematiken är att huvudförslaget införs men att vissa lätttnadsregler blir tillämpliga vid exempelvis nyproduktion av bostadsrätter och hyresrätter för att inte minska byggandet. Det kan vara svårt att motivera ett undantag från neutralitetsprincipen, men från ett samhällsperspektiv kan det vara helt nödvändigt för att möjliggöra en långsiktig utveckling där medborgarna garanteras boende. Behovet av lätttnadsregler för räntor vid nyproduktion av fastigheter har vidare förts fram av FAR i deras remissvar. En slutsats av det presenterade alternativa lösningsförslaget är att distinktioner kan bli nödvändiga med hänsyn till vissa intressen. Det är inte alltid praktiskt lämpligt att helt ändra förutsättningarna för en hel bransch över en kort tidsperiod. Det riskerar att minska företagsamheten och en långsiktig utveckling av samhället. Huvudförslaget bör därför inte införlivas utan att hänsyn tas till vilka konsekvenserna blir om vissa branscher drabbas alltför hårt. Det gör inte endast att icke-försvärbara investeringar försvinner, utan även de från ett samhällsperspektiv nödvändiga.

Ett förslag är därför att viss lätttnad i skattekostnaden får göras för vissa former av nyproduktion under de första åren för att locka investerare och möjliggöra bygget. Det ska betonas att lätttnadsregler bör tillämpas med stor försiktighet och det är inte önskvärt med nya gränsdragningsproblem liknande de i den nuvarande ventilen där Skatteverket och domstolar ska avgöra vilka fall som anses motivera en skattesänkning. För att garantera en enhetlig tillämpning av lätttnadsreglerna blir det troligtvis nödvändigt att samtliga nyproduktioner av exempelvis bostadsrätter och hyresrätter får en lätttnad om bygget leder till fler privatbostäder. Rent kommersiella fastighetsprojekt bör däremot inte motivera en skattesänkning genom lätttnadsregler, eftersom de inte till samma grad påverkar bostadsbristen i samhället. Det får anses att lätttnadsreglerna bör motivera ökade bostadsmöjligheter för enskilda och inte vinster för stora koncerner, vilka står för en stor ägarandel av de kommersiella fastigheterna enligt Företagsskattekommitténs utredning. Lätttnadsreglerna kan exempelvis utgöras av ett procentuellt bestämt avdrag i lagtexten och tillämpas under de inledande åren till dess att avkastningskravet kan uppfyllas. Det medför att projekt fortfarande blir intressanta för investerare och avdrag får göras motsvarande exempelvis nuvarande ränteläge kring 3 %.

En alternativ lösning är att den föreslagna definitionen av ränta, inkluderande alla finansiella kostnader, begränsas. Exempelvis kan lagtexten uttryckligen undanta avdragsförbudet för negativa finansnetton om det gäller en räntekostnad som uppstår vid finansiering av nyproducerade bostadsrätter eller hyresfastigheter. Det viktiga är att tillämpningssvårigheter undviks och att lagtexten inte innehåller några vaga begrepp som återfinns i den nuvarande regleringen. Det ska vara en förutsebar lagstiftning som enkelt kan tillämpas av Skatteverket och domstolar.

6.3 Schablonavdrag enligt den tyska modellen

Tyskland har infört ett mer generellt regelsystem som anger ett högsta tak för hur stora de avdragsgilla räntekostnaderna får vara. Det blir således inte nödvändigt att göra en distinktion mellan legitima och icke-legitima räntekostnader, vilket blir nödvändigt enligt det svenska regelsystemet. Avdrag får således göras för räntekostnader oavsett om de kan anses vara motiverade av affärsmissiga skäl enligt nuvarande svensk terminologi eller om de kan motiveras utifrån skatteskal. Advokatsamfundet var i sitt remissvar positivt till en modell motsvarande den tyska och betonade vikten av ett internationellt accepterat regelverk. Det kan givetvis kritiseras att skatteupplägg genom koncerninterna lån till viss del fortfarande blir lönsamma, men incitamenten bör minskas av den kraftiga avdragsbegränsningen som reglerna medför. Vidare kan reglerna motiveras av att tillämpningsproblematiken försvinner och således även rättsosäkerhetsaspekten som är ett problem med de svenska ränteavdragsbegränsningsreglerna.

Företagsskattekommitténs huvudförslag till ett nytt bolagsskattesystem kan kritiseras för att det föreslår en skattemodell som aldrig tidigare har prövats internationellt. Ett alternativ till den föreslagna regleringen kan därför vara att införa den tyska modellen. Den har varit effektiv i Tyskland och eliminerar nuvarande tillämpningsproblematik med den svenska regleringen. De svåra gränsdragningsproblem som idag uppstår kring vad som är affärsmissigt motiverat enligt ventilen kommer att försvinna och således även rättsosäkerhetsproblematiken. Istället för att en skönsmässig bedömning görs i det enskilda fallet, får varje företag göra ett schablonavdrag motsvarande exempelvis 30 % av de totala räntekostnaderna, oavsett om de har uppstått av affärs- eller skattemässiga skäl. Huruvida den valda nivån för det tyska avdragsbeloppet är väl motiverad kan givetvis diskuteras.

Asymmetrin mellan lånat och eget kapital, vilken finns kvar enligt den tyska modellen, kan minskas genom en sänkt avdragsrätt till exempelvis 10 %.

Kritik kan riktas mot den tyska modellen och det kan ifrågasättas om ett upplägg som helt motiveras av skatteplaneringsskäl bör ge rätt till ränteavdrag motsvarande exempelvis 10 % av räntekostnaderna. Samtidigt blir motargumentet att 90 % inte får dras av och att majoriteten av de skattemässiga uppläggen inte längre kommer att vara avdragsgilla. De skattemässiga incitamenten kring skatteplanering med ränteavdrag borde därför reduceras. Det medför vidare att de svenska ränteavdragsreglerna har större chans att bli förenliga med EU-rätten om tillämpningsproblematiken kopplad till distinktion mellan affärsmässiga och icke-affärsmässiga räntekostnader försvinner. EU-rätten ska följas av unionsmedborgarna och att Sverige för tillfället har en reglering som eventuellt är oförenlig med fördragsrätten bör hanteras. De tyska reglerna är redan beprövade i ett medlemslands lagstiftning och troligtvis förenliga med EU-rätten, de är enkla att tillämpa och förutsebara. Det kan vara ytterligare ett argument för att införa en redan beprövad modell och de EU-rättsliga aspekterna som annars måste utredas vid ett nytt svensk bolagsskattesystem blir mindre komplicerade.

Huruvida EBIT eller EBITDA bör ligga till grund för ett eventuellt schablonavdrag kan diskuteras. Den tyska modellen tillåter ett avdrag på 30 % av EBITDA.¹²⁶ Det är möjligt att EBITDA är ett lämpligt underlag även för en svensk reglering och i enlighet med Svenskt näringslivs remissvar bör hänsyn tas till kapitalintensiteten vid produktionen när ränteavdrag beräknas. Huvudförslaget presenterat av Företagsskattekommittén beräknas däremot med EBIT som underlag och det är möjligt att ett svenskt system hade baserats på den senare. Vilket underlag som används för ett eventuellt avdrag är av mindre relevans och fokus bör ligga kring huruvida argument överhuvudtaget finns för att införa ett schablonavdrag istället för ett helt nytt bolagsskattesystem. Som tidigare nämnts i anslutning till förslaget om en revidering av nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler blir det i slutändan syftet med lagstiftningen som avgör vilken modell som bör användas. Eftersträvar lagstiftaren fullständig symmetri blir ingen av de alternativa modellerna presenterade i detta kapitel aktuella. Samtidigt kan de ändrade förutsättningarna som följer för vissa branscher om huvudförslaget blir lagstiftning bli stora och motivera en annan reglering.

¹²⁶ Deloitte, sida 10.

7 Analys

Företagsskattekommitténs betänkande med förslag på ett neutralt bolagsskattesystem ska analyseras för att uppfylla syftet med framställningen och besvara frågeställningarna.

Analysen har delats in i fem underrubriker för att skapa en tydlig struktur som knyter an till det tidigare framlagda materialet. Eftersom studien följer en rättsdogmatisk metod kommer de reflekterande delarna stödjas på det material som presenterats avseende de nuvarande svenska ränteavdragsbegränsningsreglerna, Företagsskattekommitténs presenterade huvudförslag med konsekvenser för vissa lånefinansierade branscher samt en illustration av det tyska bolagsskattesystemet.

7.1 Olikbehandling av lånat och eget kapital

Frågeställning: Bör asymmetrin som uppstår mellan lånat och eget kapital åtgärdas genom att ränteavdragsbegränsningsreglerna slopas eller finns det något motiv för olikbehandlingen som gör att nuvarande regler bör revideras istället för att ersättas?

De nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna har brister och behöver ändras. Det kan förslagsvis ske antingen genom ett helt nytt bolagsskattesystem i enlighet med Företagsskattekommitténs förslag, eller genom en revidering av nuvarande reglering. Det presenterade alternativförslaget medför att ränteavdragsbegränsningsreglerna kan behållas samtidigt som avdragsrätten för negativa finansnetton begränsas. Utredningen anser dock att det finns brister med förslaget och har betonat fördelarna med att införa huvudförslaget. Dels för att huvudförslaget effektivt eliminerar incitamenten att skatteplanera med ränteavdrag och dels för att asymmetrin mellan lånat och eget kapital försvinner. Syftet med utredningen kan således uppfyllas genom huvudförslaget och det kan från ett neutralitetsperspektiv motiveras att lånat och eget kapital ska behandlas likvärdigt. Neutralitetsprincipen är grundläggande i det svenska bolagsskattesystemet och olikbehandlingen svår att motivera. Huvudförslaget är det mest effektiva av de båda alternativen för att minska de samhällsekonomiska snedvridningarna och grunden för den fortsatta framställningen.

Företagsskattekommittén anser således att de nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna kan ersättas med huvudförslaget. Den grundläggande frågan kvarstår dock: om asymmetrin överhuvudtaget bör åtgärdas eller om det finns en anledning till att de flesta länder idag har en

olikbehandling av lånat och eget kapital. Huruvida Företagsskattekommitténs förslag ligger i framkant från ett internationellt perspektiv och erbjuder en skattemodell som effektivt förhindrar skatteplanering med ränteavdrag, eller om det finns en anledning till att andra länder behåller asymmetrin förblir osagt tills modellen har prövats i praktiken.

Det finns inget internationellt stöd för förslaget och en modell enligt huvudförslaget har inte använts. Även om det finns en asymmetri mellan lånat och eget kapital i de flesta europeiska länder, kan det konstateras att Sverige är det enda land som lagt fram ett konkret förslag på ett neutralt bolagsskattesystem. Samtidigt som Sverige kan ligga i framkant genom utarbetandet av en ny skattemodell, går det inte att bortse från möjligheten att andra europeiska länder inte anser att full symmetri bör finnas mellan lånat och eget kapital. Det kan finnas motiv bakom olikbehandlingen för att möjliggöra investeringar av olika natur. Det är inte alltid lämpligt för olika branscher att finansiera med eget kapital och lånefinansiering är det förmånligaste alternativet, utan att företag för den sakens skull avsiktligt vill skatteplanera med ränteavdrag. För dessa branscher har avdraget för räntekostnaden varit en förutsättning för verksamhetens överlevnad där lönsamheten garanterats. Följaktligen finns det olika motiv till att företag valt lånefinansiering och det är inte nödvändigtvis lämpligt att nuvarande regelverk ersätts.

7.2 Konsekvenser för lånefinansierade bolag

Frågeställning: Vilka blir de övergripande konsekvenserna för lånefinansierade företag i allmänhet och för fastighetsmarknaden och banksektorn i synnerhet om avdragsrätten försvinner för företag med negativt finansnetto?

Huvudförslaget medför att företag med negativt finansnetto kommer att få en högre skattekostnad jämfört med tidigare till följd av att ränteavdrag inte längre blir möjligt. Vidare kommer lågbelånade företag med positivt finansnetto att få en lägre skattekostnad motsvarande en effektiv bolagsskattesänkning till 16,5 %. Det kommer troligtvis medföra att skatteplanering genom ränteavdrag försvinner till förmån för det samhällsekonomiskt mer fördelaktiga alternativet att företag gör ett positivt resultat. Det medför att skattepengar stannar i Sverige och incitamenten att flytta vinster utomlands genom koncerninterna lån minskas när det inte längre finns möjlighet att dra av räntekostnaden i Sverige. Det skapar ett neutralt beskattningssystem som behandlar lånat och eget kapital likvärdigt och företags finansieringsval påverkas inte av skattelagstiftningen. Genom att eliminera olikbehandlingen

kan snedvridningar undvikas och finansiering genom eget kapital öka. Det är från ett samhällsekonomiskt perspektiv positivt med ett stort eget kapital eftersom det ger företagen en högre soliditet och de kan hantera ekonomiska kristider bättre än företag med stora skulder. Vidare medför den ökade kostnaden för lånefinansiering att det inte längre blir lönsamt att investera om avkastningen inte blir tillräckligt hög. Den föreslagna regleringen kommer därför att eliminera investeringar som tidigare varit möjliga genom lånefinansiering med ränteavdrag, men som i realiteten har för låg avkastning och inte borde vara lönsamma.

Förslaget har fördelar och får anses uppfylla syftet i kommittédirektivet. Samtidigt kan konsekvenserna inom vissa lånefinansierade branscher förväntas bli stora och till viss del oönskade vad gäller exempelvis minskade investeringar i vissa projekt. Den nuvarande regleringen har kritiserats därför att den diskriminerar lånat kapital och företag med negativa finansnetton. Den föreslagna regleringen kan däremot medföra att lånefinansierade branscher drabbas på ett från samhället oönskat sätt. Det blir dyrare att bygga nya bostäder och hyrorna på de redan befintliga kan förväntas öka om fastighetsmarknaden ska klara en skattehöjning på 3 226 miljoner kronor. I slutändan kan det drabba privatpersoner som är i behov av en ny bostad eller inte kan betala ökade hyreskostnader.

Vidare kan lämpligheten ifrågasättas av att förutsättningarna ändras för de lånefinansierade företagen under en förhållandevis kort övergångsperiod. Det har varit en grundläggande princip inom svensk skatterätt att räntekostnader är avdragsgilla kostnader i inkomstslaget näringsverksamhet. De föreslagna reglerna medför att redan befintliga verksamhetsformer blir dyra och att företag riskerar att försättas i konkurs om de ökade skattekostnaderna inte längre gör att verksamheter blir lönsamma. Det kan medföra samhällsekonomiska konsekvenser genom att arbetstillfällena försvinner och bristen på bostadsfastigheter ökar.

Företagsskattekommittén försvarar huvudförslaget med att vissa lånefinansierade investeringar fortfarande kommer att vara lönsamma. Den avgörande effekten kring lönsamheten är inte belåningsgraden utan relationen mellan avkastningsnivån på arbetande kapital och räntekostnaden för belåningen. Det medför att även högt belånade investeringar kan bli mer lönsamma med de föreslagna reglerna, om lånemedlen investeras i projekt med högre avkastningsnivå än låneräntan. Även om avdragsrätten för räntan försvinner, får företaget en effektiv skattesats på 16,5 %, vilket kan minska skattekostnaden jämfört med den nuvarande regleringen med full avdragsrätt men med en skattesats på 22 %.

Problemet kvarstår dock för nyproducerade fastigheter och avkastningsnivån de första åren kommer troligtvis inte att överstiga kapitalkostnaden. Det medför enligt Företagsskattekommitténs förslag att en investering inte blir lönsam och bör undvikas. Det kan dock ifrågasättas från ett samhällsperspektiv och möjligtvis bör det finnas lättnadsregler för denna kategori. Samhället har behov av nya bostadsfastigheter och det är inte lämpligt att investerarna försvinner och bostadsbristen ökar. Eventuellt kan avdrag beviljas vid nyproduktion under en begränsad tidsperiod i enlighet med den alternativa modell som presenterats ovan i kapitel 6.

Banksektorns verksamhet är uppbyggd kring att banker och andra finansiella institutioner lånar pengar från Riksbanken för att sedan låna vidare till en högre ränta. Deras utlåningsverksamhet medför att de lånar ut mer än vad de lånar vilket resulterar i ett positivt finansnetto. Huvudförslaget medför att bankerna får göra avdrag, eftersom deras finanskostnader motsvaras av finansintäkter. Vidare får de använda sig av finansieringsavdraget vilket minskar deras skattemässiga resultat. För att hindra en alltför gynnsam utgång för banksektorn anser Företagsskattekommittén att bankerna ska ta upp en schablonintäkt baserad på deras kostnader. Det medför att även bankerna är med och finansierar finansieringsavdraget.

I praktiken behöver huvudförslaget inte nödvändigtvis medföra positiva konsekvenser för banksektorn. Bankerna är beroende av andra marknader som är lånefinansierade och effektiviteten på lånemarknaden kan sjunka till följd av den föreslagna reformen. Vidare ska de ta upp en schablonintäkt vilket kan ifrågasättas från ett snedvridningsperspektiv. Bankerna gynnas av de föreslagna reglerna under rådande förhållanden, dock ska hänsyn tas till hur de påverkas av ett nytt bolagsskattesystem som drabbar fastighetsmarknaden och andra kunder negativt. Det kan medföra att bankerna får ett minskat resultat samtidigt som de ska ta upp en schablonintäkt. FAR har vidare ifrågasatt lämpligheten av att skattereglerna är olika för näringslivets aktörer och missgynnar finansiell sektor. Att företag inom denna sektor ofta har ett positivt finansnetto beror troligtvis på en lyckad affärsmodell utan skatteplanering och bör inte motivera en negativ särbehandling ur skattehänseende.

I realiteten kan huvudförslaget medföra att banksektorn drabbas indirekt på flera sätt av att fastighetsmarknaden påverkas negativt. Först kommer den begränsade avdragsrätten för räntekostnader medföra att färre företag vill lånefinansiera och eget kapital blir en mer

attraktiv finansieringsform. Det medför att färre lånar pengar från bankerna och de riskerar att redovisa ett sämre resultat. Vidare kan färre aktörer inom fastighetsbranschen ha råd att bedriva nuvarande verksamheter och några aktörer tvingas sälja sina fastigheter. I det fall många tvingas sälja samtidigt kan priserna riskera att sjunka och fastigheterna förlora en del av sitt nuvarande marknadsvärde. Det kan resultera i att banksäkerheter i form av pantsatta fastigheter urholkas och inte kan realiseras till pantsatt värde på lånet. Den ökade kapitalkostnaden för låntagare kan vidare medföra att de får svårt att betala redan befintliga lån.

7.3 Ändrade förutsättningar för vissa branscher

Frågeställning: Är det rimligt att förutsättningarna helt ändras för lånefinansierade branscher som av sin natur behöver finansiera med lånat kapital?

Genom nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler undantas vissa räntekostnader från avdragsförbudet för att inte drabba affärsmässigt motiverade transaktioner. Risken med den föreslagna regleringen är att samtliga företag med negativa finansnetton får en skattehöjning, utan att de har någon avsikt att minska sin vinst genom skatteupplägg. En del branschers verksamhet bygger på förutsättningen att de behöver finansiera med lånat kapital för att möjliggöra nya investeringar och eget kapital är ingen lämplig finansieringsform. Den föreslagna regleringen kommer att ändra förutsättningarna utan egentliga övergångsregler och flera företag kan påverkas negativt. Det gäller som Företagsskattekommittén framfört främst lånefinansierade företag vars avkastning inte överstiger kapitalkostnaden (avkastningskravet) och dessa investeringar bör enligt kommittén inte genomföras eftersom de endast blir möjliga genom nuvarande avdragsregler och inte behöver vara samhällsekonomiskt försvarbara. Således kan det tolkas som att Företagsskattekommittén anser att dessa investeringar får offras för ett mer neutralt bolagsskattesystem. Problemet, som tidigare har belysts, är att vissa investeringar i exempelvis nyproducerade bostadsfastigheter inte uppfyller avkastningskravet de första åren och är enligt Företagsskattekommitténs resonemang en investering som bör undvikas, samtidigt som det ur ett samhällsperspektiv är önskvärt att det byggs fler bostäder.

En avsikt med den föreslagna regleringen och nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler är vidare att hindra skatteplanering genom koncerninterna lån. Reglerna riktar sig således främst mot multinationella koncerner med dotterbolag i flera länder. I praktiken är det inte endast

dessa företag som påverkas av den slopade avdragsrätten genom huvudförslaget och lånefinansierade företag i Sverige kommer att drabbas. Det kan argumenteras för att förslaget medför långtgående konsekvenser för olika branscher och att det inte bör vara lagstiftarens avsikt att spela ut enskilda från marknaden. Även om Företagsskattekommittén motiverat förslaget med att det främst är stora koncerner som står för den övervägande delen av skatteökningen inom exempelvis fastighetsmarknaden, kommer mindre aktörer att påverkas, vilket även framgår av remissvaren. Huvudförslaget tar ingen hänsyn till hur en räntekostnad har uppstått och det finns en befarad risk för att andra drabbas än de som nuvarande ränteavdragsbegränsningsregler avser att hindra.

Möjligtvis går det vidare att anta att de multinationella koncernerna, vilka har skatteplanerat med räntekostnader och vilka var orsaken till att ränteavdragsbegränsningsreglerna infördes, har ekonomiska förutsättningar att anlita skattejurister och skapa avancerade skatteupplägg som lagligen minskar effekten av den föreslagna lagstiftningen. Mindre företag har troligtvis inte samma möjlighet till professionell skatterådgivning. I slutändan finns det därför en risk att endast en del av de lånefinansierade företagen bär bördan av den begränsade avdragsrätten, och det är inte de företag som var anledningen till att utredningen tillsattes.

7.4 Förslagets genomslagskraft i praktiken

Frågeställning: Uppfyller det framlagda förslaget syftet att minska den nuvarande asymmetrin inte endast i teorin utan även i praktiken och vilka blir de samhällsekonomiska effekterna?

Företagsskattekommittén har i teorin presenterat ett helt neutralt bolagsskattesystem och framfört resonemang för hur rådande asymmetri mellan lånat och eget kapital ska hanteras. I praktiken blir konsekvenserna inte alltid de förutsedda och förslaget kan få andra följder än vad som var planerat. Det följer av det tidigare resonemanget att nyproduktionen av bostadsfastigheter kommer att minska när det inte längre blir möjligt att finansiera investeringar som inte uppfyller avkastningskravet. Vidare kan multinationella koncerner med skattekonsulter förväntas lägga om sin struktur för att minska en ökad skattekostnad. I slutändan blir småföretagarna eller enskilda bostadsföretag, som de nuvarande reglerna inte i första hand avsåg att träffa, förlorarna av ett nytt neutralt bolagsskattesystem. Det går att hantera asymmetrin i teorin och lagstiftningen kan enligt nationalekonomiska modeller framstå som neutral. I praktiken kan konsekvenserna bli annorlunda och det är svårt att

planera hur kreativa skattejurister hanterar en lagändring. De kommer att arbeta med motivet att åter sänka skattekostnaderna för sina klienter och inte för att upprätthålla lagstiftarens önskade symmetri.

Det kan vidare få konsekvenser på ett globalt plan och företag kan välja att finansiera sin verksamhet i andra länder där ränteavdrag fortfarande beviljas. Kapital kan således komma att flyttas från Sverige och investeringarna i landet minska. Samtidigt kan företagen fortfarande utnyttja avdragsrätten i ett annat land vars skatteregler är mer förmånliga. Bristen på ett internationellt erkännande av huvudförslaget kan således medföra att skatteplanering med koncerninterna lån endast begränsas i Sverige men inte för företagen. För att minska skatteplanering krävs troligtvis att den föreslagna reformen genom huvudförslaget tillämpas i flera länder och inte endast i ett. Det kommer inte att avskräcka företagen från förmånlig finansiering genom lånat kapital utan endast medföra att de flyttar kapitalet från ett land till ett annat. Från ett svenskt perspektiv kan det däremot medföra negativa konsekvenser där kapital försvinner från landet och således även skatteintäkter. I slutändan kan ett minskat antal investeringar även medföra en minskad aktivitet på arbetsmarknaden och påverka tillväxten negativt.

I enlighet med några remissutlåtanden kan huvudförslaget medföra att nystartade innovativa företag får svårare att växa om de är i behov av lånefinansiering. Dessa företag har ofta ett behov av att nyanställa och det ökar i takt med företagets utveckling. Huvudförslaget kan dock minska möjligheterna för företag att växa och de ekonomiska förutsättningarna att anställa påverkas negativt. Det följer främst av att nystartade företag inte har uppnått lönsamhet under de första åren och således inte får utnyttja finansieringsavdraget. Samtidigt beviljas inget avdrag för räntekostnader och företagets totala kostnader ökar vilket minskar möjligheterna att utvecklas. Lämpligheten kan ifrågasättas från ett samhällsperspektiv där tillväxten för svenska företag riskerar att stagnera. De företag som gynnas av huvudförslaget är redan lönsamma och har troligtvis redan en etablerad position på marknaden. De som drabbas är nystartade företag i behov av lånat kapital. När kostnaderna ökar för denna kategori av företag, som ofta har ett stort behov av nyanställningar, finns det risk att sysselsättningen i landet minskar.

Lämpligheten av Företagsskattekommitténs föreslagna reform kan vidare ifrågasättas av att de nuvarande ränteavdragsbegränsningsreglerna, vilka kritiserats för sin komplexitet med

bristande förutsebarhet vid tillämpningen, ersätts av huvudförslaget som enligt Skatteverkets remissvar till viss del kan framstå som minst lika komplicerat. Lagstiftaren bör sträva efter en reglering som är enkel att tillämpa och med god förutsebarhet för den enskilde. Det gör att rättssäkerheten kan garanteras samtidigt som antalet tvister reduceras. Det är vidare en förutsättning för att svenska skatteregler ska vara förenliga med EU-rätten. Den tyska modellen kan därför framstå som lämplig med regler som enkelt kan tillämpas hos såväl företag som Skatteverket. Det skulle vidare medföra att Sverige implementerar en internationellt beprövad modell med förankring i andra länder där såväl svenska som utländska investerare är bekanta med utformningen av reglerna.

7.5 Finansieringsavdraget från ett europeiskt perspektiv

Frågeställning: Vilka för- respektive nackdelar har finansieringsavdraget för svenskt vidkommande från ett europeiskt perspektiv? Kommer fler företag attraheras av att investera i Sverige?

Skatteupplägg med koncerninterna lån där det beskattningsbara resultatet förflyttas till lågskattejurisdiktioner har varit ett problem för många europeiska länder. Hur de nationella lagstiftarna har valt att hantera problematiken skiljer sig åt, men de flesta har fortfarande ett system där kapitalkostnaden för eget kapital är större än för lånat. Intresset av att minska skattekostnaden genom koncerninterna lån finns därför kvar hos länder vars regelverk gynnar lånat kapital. Hur det nationella regelverket behandlar ränteavdragen skiljer sig dock åt och en jämförande studie har gjorts mellan Sverige och Tyskland. Det finns ingen modell som hanterar den rådande problematiken på ett exemplariskt sätt och det är troligtvis anledningen till att länder valt olika modeller. Företagsskattekommittén har presenterat huvudförslaget med ett neutralt bolagsskattesystem och det är en ny modell som är internationellt otestad. Huruvida förslaget accepteras av omvärlden återstår att se och det kan verka komplext jämfört med det tyska systemets mer schablonartade karaktär. Om förslaget blir lagstiftning och visar sig hantera asymmetrin på önskat sätt, kan den svenska modellen däremot bli en inspirationskälla för övriga länder och deras skattelagstiftning.

Sverige är ett relativt litet land och en sänkning av bolagsskatten kan attrahera utländska investerare. Det kan således generera ökade intäkter för Sverige och öka omsättningen på kapitalmarknaden. Huruvida en bolagsskattesänkning genom ett finansieringsavdrag kan

påverka utländska investerares intresse av den svenska marknaden eller om det är önskvärt från ett svenskt perspektiv är relevant vid införandet av ny lagstiftning. Möjligtvis är en direkt bolagsskattesänkning, vilket alternativförslaget föreslår, bättre ur ett konkurrensperspektiv än en indirekt sänkning enligt huvudförslaget. Det blir mindre tydligt för utländska aktörer att den effektiva skattesatsen genom huvudförslaget blir 16,5 % eftersom den inte direkt skrivs ut utan framgår indirekt genom att finansieringsavdraget införs i lagtexten. I realiteten är dock huvudförslaget bättre än alternativförslaget för utländska företag med positiva finansnetton, eftersom det medger en indirekt bolagsskattesänkning på 5,5 % jämfört med alternativförslagets sänkning på 3,5 %.

En bolagsskattesänkning gör Sverige mer konkurrenskraftigt på den europeiska marknaden och intressant för utländska investerare. Det blir mer attraktivt att placera pengar i Sverige när lönsamheten ökar genom sänkt skattekostnad. Givetvis kan andra länder förväntas svara på en svensk bolagsskattesänkning för att hindra att investerare flyttar sina pengar, men det är fortfarande ett viktigt medel för ett litet land som Sverige. Ökade investeringar i landet leder vidare till ökade skatteintäkter som kan bidra till finansieringen av finansieringsavdraget och som i kombination med att ränteavdragen slopas för negativa finansnetton ökar statens intäkter. Fler investeringar kan vidare vara positivt för bankerna och öka aktiviteten på lånemarknaden. Samtidigt kommer den begränsade avdragsrätten för negativa finansnetton att ha en negativ effekt på utländska investerare vars investeringar bygger på lånefinansiering.

Ökade investeringar i Sverige är positiva för statsfinanserna men konsekvenserna bör samtidigt beaktas och vilken slags investeringar som förväntas öka undersöks. En sänkt bolagsskattesats medför inte nödvändigtvis att antalet nya investeringar i Sverige ökar genom utländska investeringar, utan kan medföra att redan befintliga verksamheter köps upp och finansieras från ett annat land. Huruvida det är önskvärt från ett svenskt perspektiv kan diskuteras. Andelen utländskt kapital ökar och således även intäkter till Sverige i form av exempelvis ökade skatteintäkter. Samtidigt kan intresset av att sköta verksamheten väl tendera att minska om investerarna endast köper en verksamhet av lönsamhetsskäl och inte har någon direkt koppling till investeringen.

8 Slutsats

Företagsskattekommittén tillsattes av den förra regeringen för att ta fram förslag på ett nytt neutralt bolagsskattesystem med minskade incitament för skatteplanering genom ränteavdrag. Två förslag har presenterats varav huvudförslaget troligtvis är det som kommer att ligga till grund för framtida lagstiftning. Förslaget medför en fullständig symmetri mellan lånat och eget kapital och kommittédirektiven får i det avseendet anses uppfyllda. Syftet med studien var att undersöka brister i det nuvarande systemet och lämpligheten av det föreslagna. Vidare har alternativa lösningar undersökts för hur skatteplanering med ränteavdrag kan minska utan att de samhällsekonomiska konsekvenserna blir negativa. Huruvida den rådande asymmetrin bör hanteras i enlighet med Företagsskattekommitténs förslag kan ifrågasättas. Möjligtvis finns det ett motiv bakom olikbehandlingen av finansieringsformerna och den existerar i princip i alla europeiska länder. Företagsskattekommittén har försvarat huvudförslaget med att det inte finns något godtagbart motiv bakom att behålla rådande asymmetri och att lagstiftningen bör vara neutral i förhållande till företags val av finansiering. Samtidigt kan ett nytt bolagsskattesystem riskera att påverka existerande verksamheter på ett olämpligt sätt där produktiviteten minskar inom vissa branscher med negativa effekter från ett samhällsperspektiv.

Avdragsförbudet för negativa finansnetton medför att skattekostnaden ökar för vissa branscher varav den största ökningen uppstår för fastighetssektorn. För att bolag inom branschen ska kunna betala befintliga lån kan hyreskostnader förväntas öka. Vidare medför den ökade kapitalkostnaden att färre investerare kommer att vilja investera i nyproduktion av bostadsfastigheter när avkastningskravet inte längre kan uppfyllas för vissa projekt. I slutändan kommer huvudförslaget inte endast att påverka lånefinansierade branscher som fastighetsmarknaden utan även enskilda kan drabbas. Bostadsbristen kan förväntas öka i samhället och redan existerande hyreskostnader höjas. Vidare medför en minskad produktion inom fastighetssektorn att produktiviteten på arbetsmarknaden minskar med färre anställningar och i slutändan lägre skatteintäkter för staten. Följaktligen kan enskilda företagare och privatpersoner påverkas negativt av huvudförslaget och inte endast multinationella koncerner med stora fastighetsinnehav som Företagsskattekommittén anger i sitt betänkande. Det ska dock poängteras att finansieringsavdraget medför en minskad

effektiv skattesats för företag med positiva finansnetton, vilket är positivt från ett företagsperspektiv och ökar produktiviteten.

Banksektorn kommer vidare att påverkas indirekt av att lånefinansierade företag får ökade kapitalkostnader. Företag kan till viss del förväntas välja andra finansieringsalternativ när det inte längre finns möjlighet till ränteavdrag för negativa finansnetton och det kan påverka bankernas resultat negativt. Det kan medföra att bankernas kunder minskar i antal och således även deras behov av att sysselsätta personal. Slutsatsen blir följaktligen att effekterna i samhället av att huvudförslaget införs kan förväntas bli fler än de som presenteras vid en teoretisk utarbetning av ett nytt bolagsskattesystem. Den rådande asymmetrin kan hanteras genom förslaget och den oönskade situationen där stora koncerner skatteplanerar med ränteavdrag elimineras. Samtidigt kan en radikal förändring av förutsättningarna för vissa branscher skapa oförutsebara konsekvenser där företag och privatpersoner som förslaget inte avsåg att påverka de facto blir de verkliga förlorarna.

Käll- och litteraturförteckning

Utredningar

Finansdepartementets Promemoria, *Effektivare ränteavdragsbegränsningar*, mars 2012

Regeringskansliets Promemoria, *Jobb- och tillväxtsatsningar: Sänkt bolagsskatt, investeraravdrag och stärkt rättssäkerhet*, 13 september 2012

Skatteverkets Promemoria, *Förslag om begränsningar i avdragsrätten för ränta m.m. på vissa skulder*, 23 juni 2008

SOU 2014:40 *Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Slutbetänkande av Företagsskattekommittén, Stockholm 2014

Kommittédirektiv

Dir. 2011:1 *Översyn av företagsbeskattningen*

Propositioner

Regeringens proposition 2008/09:65 *Sänkt bolagsskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag*

Regeringens proposition 2012/13:1 *Budgetpropositionen för 2013*

Remissutlåtanden

Advokatsamfundet, *R-2012/0506*, Stockholm den 24 april 2012

Advokatsamfundet, *R-2014/1049*, Stockholm den 17 oktober 2014

Bergs Hyreshus AB, *Yttrande över företagskommitténs betänkande Neutral bolagsskatt, SOU 2014:40*, den 17 oktober 2014

FAR:s remissvar, *SOU 2014:40 Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (Fi2014/2212)*, Stockholm den 24 oktober 2014

Fastighetsägarna, *Yttranden över SOU 2014:40 Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Stockholm den 24 oktober 2014

Lagrådsremiss, *Effektivare ränteavdragsbegränsningar*, Stockholm den 7 juni 2012

SACO, *Remissvar (SOU 2014:40)*, den 24 oktober 2014

Skatteverket, *Remissvar gällande Företagsskattekommitténs slutbetänkande "Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet" (SOU 2014:40), (Fi2014/2212)*, den 22 oktober 2014

Svenskt näringsliv, *Remissyttrande avseende slutbetänkandet Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet (SOU 2014:40)*, Stockholm den 22 oktober 2014

Tillväxtverket, *Remissvar till Företagsskattekommitténs slutbetänkande: "Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet" (SOU 2014:40) Ert diarienummer: Fi 2014/2212*, den 22 oktober 2014

Utländska publikationer

Deloitte, *Taxation and Investment in Germany 2013 – Reach, relevance and reliability*, Deloitte Touche Tohmatsu 2013

European Commission, *EU Pilot 4437/13/TAXU-Sweden*, Brussels

Luther, *Profit Taxation in Germany – A brief introduction for corporate investors as of April 2013*, Luther Rechtsanwaltsgesellschaft mbH 2013

PFK, *Germany Tax Guide 2013*, PFK International limited, May 2013

Litteratur

Lodin, S-O., Lindecrona, G., Melz, P., Silfverberg, C., Simon-Almendal, T., *Inkomstskatt – en lärobok- och handbok i skatterätt*, Studentlitteratur, Lund, Fjortonde upplagen, Narayana Press 2013

Tidskrifter

Andersson, T., *Något om föreslagen utvidgning av ränteavdragsbegränsningsreglerna (I)*, SvSkT 2012:9 sida 711

Hilling, M., *Är det möjligt att utforma EU-förenliga skatteflyktsregler?*, SvSkT 2012:9 sida 754 (I)

Hilling, M., *Är det möjligt att utforma EU-förenliga skatteflyktsregler?*, SvSkT 2012:10 sida 814 (II)

Hultqvist, A., *Affärsmässigt motiverad – en analys av bestämmelserna om ränta på koncerninterna lån*, SvSkT 2012:2 sida 122

Kovacs, M., *En säkerhetsventil utan säkerhet - en analys av rekvisitet "affärsmässigt motiverat" i 24 kap. 10 e § IL.*, JP 2013 sida 229

Lindeberg, N., *Företagsskattekommitténs slutbetänkande, Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, Skattenytt 2014 sida 532

Lindvall, P., *Skattesmäll hotar fastighetsbranschen*, SvD Näringsliv, onsdag den 17 september 2014

Ohlsson, F., *Även solen har sina fläckar – EU-rättsliga frågetecken kring flera svenska skatteregler*, Skattenytt 2013 sida 105

Samuelsson, L., *Regeringens slutliga förslag om effektivare ränteavdragsbegränsningar*, Skattenytt 2012 sida 820

Tivéus, U., *Neutral bolagsskatt – för ökad effektivitet och stabilitet*, SvSkT 2014:6-7 sida 496

Tivéus, U., *Regeringen föreslår skärpta ränteavdragsbegränsningsregler*, Skattenytt 2012 sida 258

Seminarium

Peter Nilsson (LRF), Seminarium: Neutral bolagsskatt, Lund den 4 september 2014

Sven-Olof Lodin, Seminarium: Företagsskattereformen bakgrund och effekter, Lund den 4 september 2014

Elektroniska källor

Lennebo, R., *Företagsskattekommittén hotar tillväxten och den finansiella stabiliteten*, den 17 juni 2014, hämtad från Fastighetsägarnas hemsida den 3 november 2014:

http://www.fastighetsagarna.se/mittnord/aktuellt/nyheter_1/nyheter-2014/foretagsskattekommitten-hotar-tillvaxten-och-den-finansiella-stabiliteten

Ohlsson, F., *Svenska ränteavdragsbegränsningar ifrågasätts av EU*, den 26 mars 2013, hämtad från PwC:s hemsida den 25 november 2014:

<http://www.pwc.se/sv/skatteradgivning/artiklar/svenska-ranteavdragsbegransningar-ifragasatts-av-eu.jhtml>

Rättsfallsförteckning

EUD:s avgörande

Mål C-318/10 SIAT

HFD:s avgörande

HFD 2011 ref. 90 (I-V)

HFD 2012 ref. 6

HFD 2012 not 3

HFD 2012 not 23

HFD 2012 not 24

Skatterättsnämndens avgörande

Dnr 117-13/D Inkomstskatt: Ränteavdragsbegränsning